SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 44, П'ЯТНИЦЯ, 4 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 44, FRIDAY, NOVEMBER 4, 2011 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Резолюція Европарляменту щодо політичної ситуації в Україні

БРЮСЕЛЬ. – 27 жовтня Европейський парлямент розглянув проєкт, а 28 жовтня остаточно схвалив текст резолюції щодо теперішньої ситуації в Україні, конкретно – щодо кримінальної справи колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко та щодо подібних справ інших членів попереднього українського уряду, котрі стали об'єктами переслідування з боку державної влади. Це вже третя резолюція Европарляменту щодо України, адресована українській владі.

В жовтні 2010 року европейські парляментарі критикували офіційний Київ за групі порушення під час виборів до місцевих рад, за факти обмеження демократії, за зазіхання провладної Партії Реґіонів на свободу слова.

У червні цього року Европарлямент нагадав українській владі, що „принцип колективної відповідальности за рішення уряду не дозволяє переслідування окремих членів уряду за рішення, прийняті колеґіяльно".

Остання резолюція, як оцінюють її політичні експерти, менш гостра, ніж очікувалося, якщо врахувати, що приймалася вона на тлі оголошеного Печерським судом міста Києва семирічного ув'язнення для Ю. Тимошенко.

Під час попередніх дебатів щодо тексту цього свіжого документу чимало членів Европарляменту висловлювалися за якнайжорсткіше засудження політики Президента Віктора Януковича, котрий не зважив на критику з боку об'єднаної Европи і не втрутився у грубо зфабрикований Генеральною прокуратурою України кримінальний процес проти Ю. Тимошенко.

Однак, перемогли ті европарляментарі, котрі врахували, що надмірним тиском на В. Януковича негайно скористається Москва, і прем'єрові Росії Володимирові Путінові легше буде схиляти Україну до Евразійського союзу.

Разом з тим, резолюція Европарляменту чітко наголошує на всіх без винятку діях українського уряду, котрі не відповідають уявленнм і принципам цивілізованого світу про демократію і громадянські права та свободи.

Окремими пунктами резолюція „засуджує звинувачувальний вирок колишньому прем'єр-міністрові Ю. Тимошенко як порушення прав людини та зловживання судовою системою для політичного переслідування провідних опозиційних політиків України; наголошує на тому, що закон, який був вибірково застосований до Ю. Тимошенко, походить з радянських часів та передбачає кримінальне переслідування за політичні рішення; у той час, як ст. 364 та 365, які наразі розглядаються Верховною Радою, не відповідають стандартам Европейського союзу та ООН; закликає українську владу забезпечити справедливий, прозорий та неупереджений судовий розгляд апеляції Ю. Тимошенко, якщо вона її подаватиме, та інших судових процесів проти членів колишнього уряду; наполягає на тому, що Ю. Тимошенко необхідно дати змогу скористатись своїм правом на повноцінну участь у політичних процесах вже зараз та на майбутніх виборах в Україні".

Виразно позитивно звучить це ствердження резолюції: „Поглиблення взаємин між Европейським союзом та Україною та пропонування Україні европейської перспективи мають велике значення та є в інтересах обох сторін...". Документ „вітає згоду, досягнуту щодо Угоди про глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі; вважає цю угоду міцною основою для можливого завершення переговорів щодо Угоди про асоціяцію між Европейським союзом та Україною...". Але щоб це визнання взаємної корисности наповнилося реальним змістом, резолюція остерігає: „...Якщо не буде переглянуто вирок Ю. Тимошенко, це поставить під загрозу підписання Угоди про асоціяцію та її ратифікацію, ще більше віддаляючи країну від реалізації її европейської перспективи".

В заключних пунктах резолюція „...закликає всі політичні сили в Україні провести чесні та прозорі дебати щодо процесів прийняття політичних рішень; наполягає на тому, що розслідування можливих невдач в процесі прийняття політичних рішень повинні проводитись парляментською слідчою комісією; вважає, що нещодавно перенесена зустріч з Президентом В. Януковичем могла б стати чудовою можливістю вирішити серйозні проблеми, озвучені українській владі, а також відновити конструктивний діялог, який міг би привести до парафування Угоди про асоціяцію за умови, що буде досягнуто значного прогресу щодо усунення існуючих технічних та політичних перешкод; закликає Раду та Комісію заново призначити перенесену зустріч з Президентом В. Януковичем так, щоб вона відбулась до запланованої на грудень зустрічі „Україна-ЕС".

Останніми рядками тексту документ „ доручає своєму президентові передати дану Резолюцію Раді, Комісії, Верховному представникові Евросоюзу з питань зовнішньої та безпекової політики, урядам та парляментам держав-членів, урядові і парляментові України, а також Парляментській Асамблеї Ради Европи і Організації безпеки та співробітництва в Европі". *(„Кореспондент", „Українська правда", УНІАН)*

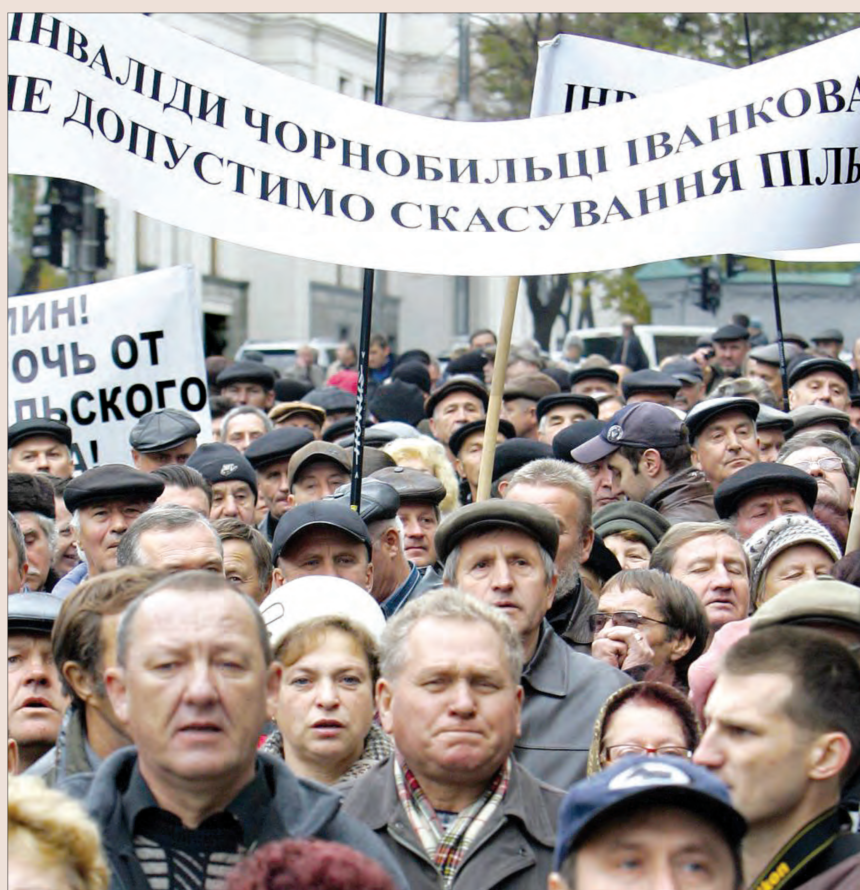
В Україні зростає хвиля протесту проти влади

■ КИЇВ. – Громадські організації „Спільна справа", „Вперед!", „Наступ", Комітет захисту рідної землі, „Ніхто, крім нас", що захищають підприємців, селян, перевізників та інші категорії громадян, заявили про намір 3 листопада прийти під стіни парляменту та на центральні площі столиці з гаслом „Вимкни Раду!". Вони відсторонюються від партій і кажуть, що не вірять жодній політичній силі.

„Третє листопада – це не старт, це продовження тиску на владу, аби вона нарешті зрозуміла, що є народ, який відповідно до Конституції – єдине джерело влади в країні", – заявив Павло Жовніренко, активіст „Податкового майдану" наприкінці 2010 року.

Президент України Віктор Янукович заявив 2 листопада на розширеному засіданні уряду, що в Україні закуповується зброя для скоєння нападів на органи влади. Цю інформацію йому передали правоохоронні органи.

■ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. – 31 жовтня близько 200 активістів Всеукраїнського об'єднання „Свобода" пікетували будинок обласної адміністрації, вимагаючи звільнення губернатора Василя Ядухи, якого вони звинувачують у посібництві рейдерам та мафії. *(УНІАН, „Українська правда")*

КИЇВ. – 2 листопада близько 300 представників чорнобильських громадських організацій провели віче біля будівлі Кабінету міністрів України, де проходило засідання уряду з участю Президента Віктора Януковича, проти скасування пільг потерпілим від чорнобильської катастрофи 1986 року. Люди тримали плякати з написами „Руки геть від чорнобильського закону", „Зупинили атом – зупинимо „беспрєдел" Кабміну", „Голий розкрадений бюджет латають чорнобильськими пенсіями і пільгами". За рогом будинку уряду перебувають близько 150 правоохоронців (докладніше про акцію чорнобильців – на стор. 2). *Фото: УНІАН*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович назвав одну з найсерйозніших проблем

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович відносить високу ціну за газ до головних викликів для економіки держави. Про це 1 листопада глава держави сказав, виступаючи на міжнародних муніципальних слуханнях „Розвиток належного врядування на місцевому і реґіональному рівнях" у Києві. „Я хотів би, не лякаючи нікого, сказати, що, безумовно, ми маємо одну з найсерйозніших проблем – це проблема надвисокої ціни на газ", – сказав Президент. За його словами, ця ціна впливає на розвиток практично всіх напрямків економіки України. „Це і тарифи на житлово-комунальні послуги, це і пряма ціна на газ, і ви знаєте, що не випадково ми з вами маємо дефіцит „Нафтогазу України", – сказав В. Янукович, додавши, що „Нафтогаз" сьогодні працює зі збитком. За його словами, незважаючи на зростання доходів бюджету та росту внутрішнього валового продукту, ситуація залишається дуже непростою. *(УНІАН)*

Кабінет міністрів затвердив порядок ведення реєстру прав на нерухомість

КИЇВ. — Кабінет міністрів України 27 жовтня затвердив порядок ведення Державного реєстру прав на нерухоме майно. Міністер юстиції Олександер Лавринович повідомив, що державна реєстрація прав на нерухоме майно в порядку, визначеному згаданим законом, буде здійснюватися в Україні з 1 січня 2012 року. Прийнята постанова реґламентує процедуру ведення Державного реєстру прав на нерухоме майно, яке буде здійснювати новостворена Державна реєстраційна служба (Укрдержреєстр) і структурні підрозділи територіяльних органів Міністерства юстиції, що забезпечують реалізацію повноважень Укрдержреєстру. Реєстр міститиме інформацію про нерухоме майно; право власности і суб'єктів цього права; інші майнові права і суб'єктів цих прав; обтяження прав на нерухоме майно та суб'єктів цих прав. Витяги з реєстру будуть надаватися власникам нерухомости або їхнім спадкоємцям, особам, в інтересах яких встановлено обтяження прав на нерухоме майно; особам, які мають речові права на нерухоме майно, у процедурі державної реєстрації такого права та інших випадках. За словами О. Лавриновича, постанова забезпечить належну реалізацію Закону України "Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно та їх обмежень". *(„Кореспондент")*

Україна приєдналася до Конвенції протидії фальсифікації ліків

МОСКВА. — Україна підписала Конвенцію Ради Европи щодо протидії фальсифікації лікарських засобів та злочинів, що несуть загрозу суспільному здоров'ю (Конвенція Медікрім). Церемонія підписання відбулася 28 жовтня в Москві. Від імені України документ підписав голова Державної служби України з лікарських засобів Олексій Соловйов, передає прес-служба Державної служби України з лікарських засобів. До Конвенції також приєдналися Австрія, Ізраїль, Ісляндія, Італія, Кіпр, Німеччина, Португалія, Росія, Фінляндія, Франція та Швайцарія. Документ набуде чинности після ратифікації п'ятьма країнами-підписувачами. Конвенція „Медікрім" є завершенням багаторічної праці країн-членів Ради Европи з створення міжнародного правового інструменту, спрямованого на протидію фальсифікації медичної продукції. Підготовлена Радою Европи Конвенція „Медікрім" стала першою міжнародною угодою в галузі кримінального права, що зачіпає фальсифікацію медичної продукції і подібні злочини, які загрожують здоров'ю населення. 8 вересня Верховна Рада України ухвалила закон, яким запроваджено кримінальну відповідальність з цього приводу, і вже з 1 листопада цей закон набуває чинности. *(„День")*

Демонстранти вимагали зустрічі з В. Литвином і О. Єфремовим

КИЇВ. — „Чорнобильці", які пікетували Верховну Раду, вимагали, щоб до них вийшли голова парляменту Володимир Литвин та провідник фракції Партії Реґіонів Олександер Єфремов. Демонстранти тримають прапори з символікою „Союзу Чорнобиль України" та транспаранти з гаслами: „Зупинили атом – зупинимо „безпредел" Кабміну", „Інваліди-чорнобильці, не допустимо скасування пільг!". Акція протесту проходить мирно і без сутичок. 1 листопада демонстранти прорвалися крізь паркан та живий щит, створений міліцією, і підійшли впритул до приміщення парляменту з криками „Ганьба!". В цей час усі двері до Верховної Ради зачинили і в приміщення нікого не пускали. *(Бі-Бі-Сі)*

„Укрзалізниця" запровадила нові правила продажу квитків на потяги

КИЇВ. — Нові правила продажу квитків на потяги запроваджені від 1 листопада „Укрзалізниця". Поки не заповнять один вагон, квитки на наступний продавати не будуть. Таким чином, поїзди не курсуватимуть напівпорожніми. „Зайві" вагони відчеплятимуть і використовуватимуть на тих напряках, де їх не вистачає. Та у такій новації є і мінуси. В „Укрзілазниці" припускають – проблеми можуть виникнути з нижніми полицями, які розкуповують найшвидше. *(„5-канал")*

Україна та ЕС відмовилися від експортних мит

КИЇВ. — У рамках переговорів про створення зони вільної торгівлі Україна і Евросоюз домовилися про те, що до експортних мит обидві сторони вдаватися не будуть. Про це 30 жовтня повідомив уповноважений уряду з питань евроінтеґрації Валерій П'ятницький. Це не означає, що Україна взагалі відмовляється з усіма застосовувати експортні мита, це стосується лише двосторонніх взаємин з Евросоюзом. Він також повідомив, що для товарів, які сьогодні є об'єктом експортних мит, складено графіки, описані в додатках до угоди. Для брухту чорних металів, великої рогатої худоби мита поступово знижуються протягом 10 років до нуля. Для насіння соняшнику, шкір і брухту кольорових металів будуть діяти дещо інші режими, розтягнуті на 15 років. Для кожного з цих товарів режим різний. Раніше повідомлялося, що, зокрема, мито на „секонд-генд" товари протягом п'яти років буде знижено до нуля. *(„День")*

Україна і Росія погодили місце встановлення першого прикордонного знаку

ЧЕРНІГІВ. — Україна і Росія погодили місце встановлення першого прикордонного знаку в рамках демаркації спільного кордону. Про це 1 листопада повідомив прес-секретар Міністерства закордонних справ Олександер Дикусаров. „25-27 жовтня у Чернігові відбулося п'яте засідання спільної українсько-російської демаркаційної комісії. Делеґації погодили місце встановлення першого прикордонного знаку на українсько-російському державному кордоні, а також продовжили підготування документів, необхідних для демаркаційних робіт", – зазначив дипломат. При цьому представник України не уточнив, де і коли саме буде встановлено перший прикордонний знак. 22 жовтня Посол Росії в Україні Михайло Зурабов заявив про початок технічних робіт з демаркації українсько-російського кордону. *(„Кореспондент")*

Софію Київську вирішили відреставрувати

КИЇВ. — Національний заповідник Софія Київська буде відреставрований згідно з програмою реставрації історичних пам'яток у містах-учасниках Евро-2012. Таке рішення, як повідомляє пресслужба Кабінету міністрів України, прийняли 31 жовтня на засіданні уряду за бюджетною програмою „Реконструкція та реставрація об'єктів культурної спадщини в містах проведення чемпіонату Евро-2012 ". Згідно з цим рішенням, у комплекс робіт включать реставрацію будівлі собору і впорядкування його території. Проєкт розробило Міністерство економічного розвитку і торгівлі згідно з пропозиціями Міністерства реґіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. *(„День")*

На Аскольдовій могилі прощалися з колишнім головою УНА-УНСО

КИЇВ. — 27 жовтня прощалися з колишнім головою Української Національної Асамблеї -Української Національної Самооборони (УНА-УНСО) депутатом Верховної Ради II скликання Олегом Вітовичем. Церемонія прощання проходила у церкві св. Миколая на Аскольдовій могилі. Там зібралося близько сотні знайомих О. Вітовича. „Потім тіло повезуть у Львів, там будуть відспівувати у церкві св. Андрія. А поховають його на Личаківському кладовищі", – зазначив один з провідників УНА-УНСО Ігор Мазур. О. Вітович помер від серцевого нападу 24 жовтня. Йому було 44 роки. У О. Вітовича залишилися дружина Христина та 15-річна донька Ксеня. *(„Газета по-українськи")*

З Національного музею у Львові зникли українські старожитності

ЛЬВІВ. — З фондів відділу народного мистецтва Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького зникло 157 одиниць зберігання, зокрема 148 історичних кахель, а також свічники, збанки, боклажки, плесканки. Про це 26 жовтня повідомили засоби масової інформації. Не встиг у Львові вщухнути скандал, пов'язаний зі зникненням 40 раритетів XV-XVIII ст. з фондів кириличних шрифтів та стародруків, що його виявили торік у липні після звіряння, як ще більша за обсягом пропажа стала відомою тепер. „Окрім фактів про зникнення творів з фондів відділу народного мистецтва, я також просив повідомити, як просувається слідство у кримінальній справі, порушеній торік за фактом зникнення стародруків, адже музей про це зовсім не поінформований", – розповів генеральний директор Національного музею у Львові ім. А. Шептицького Ігор Кожан. *(„Зік")*

СКУ звернувся до міжнародного співтовариства

ТОРОНТО. — У своєму листі від 14 жовтня Світовий Конґрес Українців (СКУ) закликав міжнародне співтовариство відстоювати демократичні цінності у взаєминах з владними структурами України. Цей лист СКУ надіслав до 17 високопосадовців міжнародних інституцій у відповідь на винесення вироку і засудження 11 жовтня Печерським районним судом Києва провідника опозиції в Україні Юлії Тимошенко. У листі наголошується на стурбованості, яку висловила більшість спостерігачів, міжнародних провідників і захисників прав людини відносно політичної вмотивованости судового процесу, який не відповідав міжнародним мірилам справедливости, прозорости та незалежности. Ведучи судовий процес над Ю. Тимошенко за прийняття політичних рішень, владні структури України покладались на застаріле законодавство радянського типу. Копії цього листа СКУ надіслав до Президента України Віктора Януковича та до уповноваженої Верховної Ради України з прав людини Ніни Карпачової. *(Світовий Конґрес Українців)*

Покарані за розпивання спиртного в публічних місцях

КИЇВ. – За дев'ять місяців цього року в Україні міліція зафіксувала близько 570 тис. випадків розпиття алкогольних напоїв та перебування напідпитку в громадських місцях. Найприскіпливішими виявилися правоохоронці Донецької области: тут виявлено 57,184 порушники. На другому місці – Дніпропетровська область (42,816), на третьому – Чернігівська (41,370). Київ за цим показником виявився дев'ятим. Найменше покараних за це порушення – у Кіровоградській, Волинській та Херсонській областях. *(„Укрінформ")*

На Волині виявлено масове захоронення жертв НКВД

ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ. – 13 жовтня на Федорівському цвинтарі міста перепоховали останки 367 осіб, жертв НКВД, знайдених під час археологічних розкопок.

Влітку експедиція Державного археологічного підприємства „Волинські старожитності" працювала на території валів Володимир-Волинського городища. При цьому були виявлені кістяки, котрі один за одним лежали у верхніх шарах ґрунту неподалік від фортечної стіни.

В одній поховальній ямі було 367 загиблих, а взагалі їх там понад 1,000. Знахідки, які були при загиблих, вказують на 1941 рік.

„Після розкопок лише одного з восьми шурфів знайдені рештки розстріляних військових, цивільних і навіть дітей", – розповідає директор історичного музею Володимир Стемковський.

Археологи проводять розкопи у Володимирі-Волинському.
Фото: Валентина Одарченко

Це могли бути військові, які напередодні Другої світової війни закінчили Володимир-Волинську школу підхорунжих старшин. На початку війни ці польські військовослужбовці безслідно зникли. Як вважає В. Стемковський, їх знищили вояки НКВД. Кістяки цивільних могли належати біженцям, котрі опинилися в 1939 році в оточенні між німецькими і радянськими військами. Дитячі черепи розтрощені прикладами гвинтівок. Один з жіночих кістяків, зіщулившись, обіймає маленький кістяк, що означає – людей скидали у ями і дострілювали. Сліди від куль здебільшого на задній частині черепів.

Як вважає В. Стемковський, злочини розпочалися задовго до нападу нацистської Німеччини на СРСР: „Судячи з першого етапу розкопок, проведеного у 1998 році, і нинішньої ексгумації, розстріли на території тюрми тривали з вересня 1939 року по 1941 рік. А також після війни – у 1945-1946 і подальших роках".

Дослідники знайшли багато куль радянського і німецького виробництва і дріт, яким скручували руки. На озброєнні НКВД з 1938 року була також німецька зброя. Історики схиляються до версії, що тут загинули і в'язні, яких у червні 1941 року розстріляли наглядачі, виконуючи наказ Москви щодо так званої „евакуації в'язнів".

„Срібні і золоті предмети, обручки, золоті монети царської чеканки – свідчення того, що розстріли проводилися поспіхом. Про це свідчить і безладність захоронення, не характерна для нацистів", – каже археолог Олексій Златогорський.

Оскільки чимало знахідок належали польським військовим, до ексгумації волинські археологи залучили своїх польських колег з міста Торунь. Однак, поляки могли загинути разом з іншими в'язнями внаслідок поспішности катів, які терміново покидали місто, втікаючи від німецьких військ.

Енкаведисти звозили сюди також полонених українських повстанців. Однак, атмосфера секретности, створена навколо цього місця, рік за роком звела майже до нуля поінформованість місцевого населення про давні події. Археолог та краєзнавець, котрі ініціювали розкопки у 1997 році і мали намір продовжувати дослідження, трагічно загинули. Чи випадково?

Київський антрополог Юрій Долженко провів порівняльний аналіз черепів і з'ясував, що жертвами злочину стали військові і звичайні городяни – жінки і діти.

Президент Всесвітнього союзу проґресивного юдаїзму Стів Фукс зустрівся з головою Волинської обласної адміністрації Борисом Клімчуком і пообіцяв сприяти в облаштуванні на Федорівському цвинтарі спільного Некрополя, який став би місцем пошанування пам'яті жертв масових розстрілів. Б. Клімчук повідомив, що в наступному році на місці, де нині братня могила, зведуть пам'ятник-постамент „Людині – жертві тоталітарного режиму".

Валентина Одарченко
(Радіо „Свобода")

Президент СКУ Є. Чолій виступив на зборах кооперативної ради

Учасники зборів (зліва): президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, президент Української кооперативної ради Канади Ольга Шевель та голова Української світової кооперативної ради Ігор Ляшок.

ТОРОНТО. – 15 жовтня в приміщенні Українського Національного Об'єднання Канади відбулися річні загальні збори Української кооперативної ради Канади за участю 26 делеґатів з шести кредитових спілок Торонто, Вініпеґу і Саскатуну.

У зборах взяв участь президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, який подякував українським кредитівкам за фінансову підтримку діяльности СКУ та нагородив грамотами Клюбу президента СКУ за вагомий фінансовий внесок для підтримки діяльности СКУ Українську кредитову спілку „Будучність" та Українську кредитову спілку з Торонто і пригадав про внесок Української народної каси „Дежарден" у Монреалі, якій він вже вручив таку грамоту.

У зборах також узяв участь голова Української світової кооперативної ради Ігор Ляшок.

СКУ

Як назвати летовища України?

КИЇВ. – „Рішення про присвоєння Львівському летовищу чийогось імені приймається на рівні уряду", – повідомило 1 листопада Міністерство інфраструктури у відповідь на пояснення Президента Віктора Януковича, висловлене 28 жовтня на стадіоні „Арена-Львів" про те, що ініціятиву львів'ян, які хочуть назвати перебудоване летовище ім'ям Степана Бандери, має вирішувати місцева рада. Депутати Львівської міської ради проголосували за звернення з цього приводу до прем'єра Миколи Азарова.

„Міська рада виходить з ініціятивою на Міністерство інфраструктури, яке звернеться до Кабінету міністрів. Оскільки Львівське летовище – державний об'єкт, рішення приймається розпорядженням уряду", – зазначили в міністерстві.

Посадник Львова Андрій Садовий запропонував назвати летовище іменем короля Данила Галицького. Була також пропозиція назвати летовище на честь Івана Франка.

Восени 2010 року львівські інтелектуали розпочали збір підписів за те, щоб назвати летовище іменем всесвітньо відомого галицького скульптора XVIII ст. Івана-Ґеорґа Пінзеля.

Наступна сесія Львівської міської ради, яка може розглянути це питання, запланована на 3 листопада.

У Криму тривають суперечки щодо назви летовища „Симферопіль": кримські татари виступають за присвоєння йому імені радянського летуна Амет Хан Султана, а проросійські організації хочуть назвати летовище на честь фаворита Катерини II – Григорія Потьомкіна. *(„Українська правда")*

Передчасний сніг став лихом у США

НЮ-ЙОРК. – Незвично ранні й інтенсивні снігопади на східньому узбережжі США 29-30 жовтня призвели до загибелі принаймні дев'яти осіб. У чотирьох штатах проголошено надзвичайний стан. Снігопади стали рекордними для жовтня за багато років. Понад 3 млн. домівок – від штату Мериленд до штату Масачусетс – були без електроенергії.

Найбільше постраждали мешканці західньої частини Масачусетсу, де випало найбільше снігу – 68 сантиметрів, але згодом надзвичайний стан через налипання мокрого снігу оголосили також у Ню-Джерзі, Конектикаті і частинах Ню-Йорку. *(Бі-Бі-Сі)*

Зимовий час починається 6 листопада

КИЇВ. – У США і Канаді з 6 листопада впроваджується зимовий відлік часу, для чого стрілки годинників треба перевести на годину назад.

В Україні „зимовий час" введено у ніч на 30 жовтня. Це рішення викликало непорозуміння з Росією, яка скасувала зимовий облік часу і тепер різниця в часі з Україною становить дві години. У зв'язку з цим російська залізниця припинила продаж квитків в Україну і на транзитні маршрути до 3 грудня, доки буде складено новий розклад руху. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

На 92-му році обірвалось життя матері Гіларі Клінтон

ВАШІНҐТОН. — Державний секретар США Гіларі Клінтон скасувала свою поїздку у Великобританію і Туреччину після того, як стало відомо, що 1 листопада її 92-річна мати померла у лікарні Джорджтавнського університету у Вашінґтоні. Г. Клінтон мала взяти участь у міжнародних зустрічах з метою обговорення ряду важливих реґіональних питань. 31 жовтня Держсекретар Г. Клінтон зазначила, що Туреччина повинна розвивати демократію, якщо вона хоче повністю реалізувати свій потенціял на світовій арені. Під час зустрічі з представниками Американсько-турецької ради у Вашінґтоні Г. Клінтон зазначила, що розвиток турецької економіки залежить від вільного обміну ідеями та верховенства права в країні. За словами американського високопосадовця, США сподіваються, що внаслідок конституційної реформи в Туреччині буде прийнято документ, який забезпечуватиме права людини, зокрема свободу віросповідання та право голосу для національних меншин. Держсекретар США висловила стурбованість погіршенням турецько-ізраїльських взаємин і заявила, що Туреччина повинна сприяти мирові і стабільности у реґіоні, якщо хоче бути успішною державою. *(„Голос Америки“)*

Аварійне приземлення „Боїнґа“ у Варшаві

ВАРШАВА, Польща. — Аварійний пасажирський літак авіокомпанії „LOT“ кружляв над містом понад пів години, спалюючи пальне, щоб не було пожежі при приземленні на череві, бо, як виявилося, заклинило потрібне приладдя для приземлювання. Президент Польщі Броніслав Коморовський подякував пілотам, екіпажеві та пасажирам літака „Boeing 767“, який успішно здійснив аварійне приземлення на летовищі Варшави. За словами польського Президента, капітан літака Тадеуш Врона сказав йому, що „пасажири дуже успішно співпрацювали в ту особливо складну мить“. „Boeing 767“ здійснював лет з американського Нюарку на варшавське летовище ім. Фредерика Шопена. На борту літака був 231 пасажир. „Під час жорсткого приземлення, яке відбулося згідно з аварійними процедурами, ніхто з пасажирів не постраждав“, – повідомив речник компанії „LOT“ Лєшек Хожевскі. *(Бі-Бі-Сі)*

Президент Б. Обама оприлюднив новий плян допомоги студентам

ДЕНВЕР, Кольорадо. — Президент Барак Обама заявив, що уряд повинен зробити все, щоб вища освіта стала доступною для кожного американця, навіть коли плата за навчання зростає темпами, швидшими, ніж темпи інфляції чи збільшення прибутків. Під час виступу у Денвері Президент оприлюднив свій плян допомоги студентам та випускникам у сплаті боргів на навчання. Б. Обама зауважив, що економіка страждає, коли люди повинні відмовлятись від купівлі нерухомости та відкриття власного підприємництва через обтяженість студентськими боргами. Відповідно до запропонованої адміністрацією програми, від 2012 року студенти сплачуватимуть студентські борги у розмірі лише до 10 відс. від їх прибутку. Студенти та випускники також зможуть зменшити відсоткову ставку кредиту, отриманого від державних установ. А після 20 років сплати борг автоматично анулюватиметься. Таким чином, каже Президент, за допомогою нової ініціятиви понад 1.5 млн. американців зменшать свої місячні виплати за навчання на сотні дол. *(„Голос Америки“)*

США припинили фінансування ЮНЕСКО через Палестину

ВАШІНҐТОН. — Американський уряд ухвалив рішення припинити фінансування ЮНЕСКО. Це сталося після того, як 31 жовтня організація надала повноправне членство Палестині. Про це заявила представник Державного департаменту США Вікторія Нюланд. „Ми повинні були перерахувати ЮНЕСКО 60 млн. дол. у листопаді, і тепер виплати не буде“, – заявила В. Нюланд. Раніше США заявляли, що у разі прийняття Палестини до ЮНЕСКО припинять фінансування цієї організації, причому внески США становлять 22 відс. бюджету ЮНЕСКО. Того ж дня Ізраїль оголосив, що у разі прийняття Палестини фінансування ЮНЕСКО буде припинене. Однак, заява Палестини на вступ до складу ЮНЕСКО була схвалена 31 жовтня на 36-ій сесії Генеральної конференції цієї міжнародної організації, що проходила у Парижі. При голосуванні 107 держав-членів висловилися на підтримку прийняття Палестини, 14 – проти, 52 утрималися. 1 листопада канадський міністер закордонних справ Джон Бейрд заявив, що Канада слідом за США припинила фінансування ЮНЕСКО. Він пояснив, що прийняття Палестини до ЮНЕСКО на правах повноправного члена не сприяє мирному врегулюванню близькосхідного конфлікту. Щорічно Канада відраховує організації 10 млн. дол. *(„Укрінформ“, УНІАН)*

Провідники ЕС досягли угоди для подолання кризи

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Европейські провідники досягли угоди, яка, за їхніми словами, життєво важлива для подолання глибокої боргової кризи. Після переговорів 26-27 жовтня у Брюселі вони заявили, що приватні банки, яким заборгувала Греція, повинні будуть списати 50 відс. цього боргу. Банки повинні також залучити більше капіталу, аби захистити себе від можливих втрат, якщо у подальшому виникне подібна ситуація. До червня 2012 року вони зобов’язані залучити 106 млрд. евро нового капіталу. На зустрічі також було погоджено збільшити стабілізаційний фонд еврозони до 1 трлн. евро. Після оголошення про досягнуту угоду курс евро одразу почав зростати, оскільки інвестори тепер оптимістичніше дивляться на перспективи економічного зростання Европи та збереження евро. Провідники 17 країн еврозони проводили зустрічі, аби допомогти Греції впоратися з проблемами.*(Бі-Бі-Сі)*

Грецька влада підтримала пропозицію про референдум

АТЕНИ, Греція. — Грецький уряд у цілому 2 листопада підтримав вимогу прем’єр-міністра Йорґоса Папандрею про проведення референдуму щодо допомоги від Европейського союзу (ЕС), повідомляє Атенське аґентство новин. Прем’єр-міністер 1 листопада оголосив, що плян ЕС списати Греції трохи менше третини 360-млрд. боргу в обмін на нову багаторічну програму економії підлягає народньому обговоренню. Після заяви прем’єра впали фондові індекси у всьому світі – на хвилі страху нової нестабільности навколо Греції. За даними аґентства, незважаючи на загальну підтримку прем’єра, низка членів уряду зажадали від Й. Папандрею пояснень, чому він не поділився своїми плянами про проведення референдуму з колеґами в кабінеті. Рішення Й. Папандрею провести голосування не було узгоджене з його заступником, міністром фінансів Еванґелосом Венізелосом, а також з кредиторами Греції з ЕС і Міжнародного валютного фонду (МВФ) і важливими европейськими провідниками. Тим не менше, рішення підтримати прем’єра у проведенні референдуму було одноголосним. Сам Й. Папандрею назвав „антидемократичними“ заперечення проти плебісциту. 2 листопада провідники ЕС висловлювали здивування у зв’язку з намірами Й. Папандрею, а також надію, що Греція виконає взяті на себе зобов'язання. Европейські партнери Греції вважають неприйнятним чекати грецького референдуму в умовах нестабільности. Того ж дня офіційний представник уряду країни заявив, що влада Греції має намір провести референдум щодо фінансової допомоги ЕС „якомога швидше“. (*„Кореспондент“*)

Европарлямент пропонує надати Україні перспективу членства в ЕС

СТРАСБУРҐ, Франція. — Европарлямент прийняв резолюцію, в якій висловлюється необхідність надати Україні перспективу членства в Евросоюзі. Про це сказано в резолюції, схваленій членами асамблеї на пленарному засіданні в 27 жовтня у Страсбурзі. „Европарлямент вважає, що поглиблення взаємин між Україною та Европейським союзом та факт надання Україні европейської перспективи мають велике значення і в інтересах обох сторін“, – йдеться в документі. *(„Кореспондент“)*

Президент Сирії застерігає Захід

ДАМАСК, Сирія. — Президент Сирії Башар аль-Асад 30 жовтня заявив, що втручання країн Заходу в справи його країни спричинить „землетрус“ на Близькому Сході. Б. аль Асад підкреслив, що Сирія, в кожному аспекті, відрізняється від Єгипту, Тунісу та Ємену. Він попередив, що втручання чужоземних військ призведе до виникнення „нового Афганістану“ кажучи, що його країна є центром Близького Сходу і що „будь-яка проблема в Сирії спустошить цілий реґіон“. Тим часом за повідомленням базованої у Лондоні сирійської правозахисної організації, внаслідок бойових сутичок з підозрюваними армійськими дезертирами в одному з районів міста Гомс загинули 20 урядових вояків. В іншій частині Сирії, в північній провінції Ідліб, озброєні чоловіки, як вважають, також дезертири, вчинили напад зі-засідки на автобус з працівниками сил безпеки. В цій сутичці загинули 10 службовців сил безпеки. Втім, проходять переговори між представниками сирійського уряду та Ліги арабських держав у намаганнях розпочати діялог з опозицією. *(„Голос Америки“)*

Компанії Росії і Китаю визнали найбільшими хабарниками

БЕРЛІН. — Компанії з Росії та Китаю, які ведуть підприємництво за кордоном, визнані найбільшими хабарниками. Про це йдеться в новому дослідженні антикорупційної організації „Transparency International“, опублікованому 2 листопада. Список найчесніших компаній очолюють Швеція та Голяндія. За даними організації, у 2010 році Китай та Росія вклали в чужоземні економіки 120 млрд. дол. Те, що ці дві країни опинилися в самому низу списку, викликає в авторів доповіді „особливу тривогу“. „Зважаючи на дедалі ширшу ґльобальну присутність підприємництва з цих країн, хабарництво і корупція, вочевидь, істотно впливатимуть на суспільства, в яких відбуваються ці явища“, – сказав представник неурядової організації, що базується в Берліні. *(Бі-Бі-Сі)*

Громаду українців Чехії відвідали представники Молодіжного Руху Києва

ПРАГА, Чехія. — 11 жовтня в Будинку національних меншин за сприяння Посольства України в Чехії відбулась презентація книги про визначних українських діячів „Біля витоків Незалежности“. На презентації книги були присутні представники Міжнародного об’єднання (МО) „Українська свобода“, Української ініціятиви в Чеській Республіці, Об’єднання українок у Чехії та інші. Презентацію вів Арсеній Пушкаренко, голова Молодіжного Руху Києва. У книзі зібрані 20 нарисів про діячів культури, політиків, дисидентів, які зробили вагомий внесок у культуру та встановлення української держави. Також українській громаді Праги від Всеукраїнського товариства „Просвіта“ були передані мультимедійні енциклопедії та словники. До 69-ої річниці створення Української Повстанської Армії делеґація з Києва відвідала могили визначних діячів українського націоналістичного руху на Ольшанському цвинтарі чеської столиці та біля пам’ятника „Моїм вірним дітям героям і жертвам терорів“ засвітила свічки. Представники Молодіжного Руху Києва також відвідали українську гімназію в Празі, дали інтерв’ю Радіо „Свобода“. Перебування делеґації з Києва було завершене покладанням квітів до пам’ятника Тарасові Шевченкові в Празі та відвіданням Національного театру Чехії. *(„Українська свобода“)*

Україна потребує перезавантаження економічної свободи

Джеймс М. Робертс
Андрій Ціцірук

Україна розташована на роздоріжжі між Східньою Европою та Евразією. Її ґльобальна економічна інтеґрація з вільними, демократичними та заможними націями має бути пріоритетом американської зовнішньої політики. Відродження економічної свободи в Україні може мати позитивний ефект не лише для Східньої Европи, але й для Росії та інших пострадянських країн. Однак, досягнення цього бажаного результату вимагає, щоб Президент України Віктор Янукович нарешті запровадив структурні реформи, спрямовані на розбудову демократії та вільного ринку, які вже давно відкладалися.

Можливості та перешкоди

За 20 років, що минули після здобуття незалежности у 1991 році, українці демонтували старий радянський апарат та систему центрального плянування економіки і трансформували таким чином економічні, соціяльні та політичні інститути суспільства. У період між 1996 та 2005 роками Україна стрибнула на 15 точок Індексу економічної свободи.

Протягом того самого часу внутрішній валовий продукт (ВВП) України збільшився більше, ніж на 30 відс.

Однак, протягом останніх років перед економічною свободою в Україні постали серйозні перешкоди, що проілюстровано низькими показниками України у декількох міжнародних оцінках (див. таблицю 1). Групи з політичними зв'язками отримали контролю над державними підприємствами завдяки непрозорим закритим приватизаційним операціям. Незважаючи на тривалі обіцянки ринкових реформ, Україна продовжує страждати від неспинної корупції, великого тіньового сектору економіки (за оцінками експертів, він сягає 49 відс. ВВП) та демографічної кризи, спричиненою високою смертністю в країні та інтенсивною еміґрацією робочої сили, у тому числі кваліфікованих працівників.

У результаті Україна, як і декілька інших пострадянських країн, поступово деґрадує до олігархічної системи державного капіталізму, за якої переплітаються політика, підприємництво та непрозора економічна діяльність. Брак стійкої політичної прихильности до вільного ринку та хронічно хибні економічні рішення можуть змарнувати шанси України успішно інтеґруватися в европейську та ґльобальну економіки.

Чому майбутнє України важливе для світу?

Територія України – найбільша в Европі (за винятком Росії). Її 46 млн. споживачів являють собою найбільший ринок Східньої Европи. Це ідеальна плятформа для виробництва та експорту як в Росію, так і в Европейський союз. Розвинута транспортна інфраструктура робить Україну важливим вузлом міжнародної торгівлі.

Щодо енерґетичного сектору, Україна може розвинути вугільні та газові родовища, так само, як і великі чорноморські резерви офшорного та сланцевого газу, балянсуючи проти аґресивної стратеґії домінування на европейських енерґетичних ринках з боку Росії. З 15 ядерних реакторів, які наразі працюють в Україні, ґенерують близько половини електричної енерґії в країні, жоден не побудований за проєктом Чорнобильської станції.

Україна є найбільш демократичною з-поміж країн СНД, маючи на своєму рахунку чотири цикли вільних та чесних загальнонаціональних виборів після 2004 року. США є однією з найбільш важливих країн, що підтримують українське прагнення до демократичних та ринкових трансформацій. США так само є одним з найбільших закордонних інвесторів в Україну. Крім того, США є домівкою для 1 млн. американців українського походження. Вони переймаються долею України та являють собою резервуар знань щодо того, як відновити добробут їхньої прадавньої Батьківщини.

Пострадянський розвиток України

Протягом останніх років економічний розвиток в Україні нагадує „американські гірки". У той час, як економічне зростання протягом 2000-2007 років у середньому складало 7.5 відс., Україна продемонструвала найгірше падіння серед усіх европейських країн у 2009 році, зі зменшенням ВВП більш як на 15 відс. Брак значних структурних реформ робить українську економіку особливо чутливою до зовнішніх потрясінь.

Україна є позаду таких країн Центральної Европи, як Польща, Угорщина, Чехія, Словаччина та балтійські країни (графіки 1 та 2), які спромоглися привабити прямі чужоземні інвестиції та трансформувати свої економіки, що зробило можливою їх успішну інтеґрацію до Европейського союзу.

Україно-російська інтеґрація: відкрите та рівне партнерство?

Україна, напевно, є найбільш важливою економікою для стратегії зовнішньої політики Росії. Москва вважає, що Україна належить до її привілейованої сфери зацікавлень, і Кремль намагається продемонструвати свою владу та вплив завдяки енерґетичній залежності.

Україна підписала Харківські угоди 2010 року, продовжуючи оренду Чорноморської фльоти Росії в Севастополі до 2042 року в обмін на дешевий російський газ. „Ґазпром" намагається придбати газотранспортну систему України, яка наразі забезпечує транзит 80 відс. російського газу до Европи, у той самий час запускаючи газовий трубопровід „Північна течія", щоб оминути Україну та Білорусь. Російські фінансові інституції отримали контролю на низкою великих українських банків, а також металюрґійних та хемічних підприємств.

Угода про глибоку та всебічну вільну торгівлю – ключовий вибір для Києва

Можна очікувати зростання політичних протиріч між Україною та Росією, оскільки Київ наразі має прийняти критично важливе рішення. Він має обрати між завершенням перемовин про Угоду про глибоку та всебічну вільну торгівлю (УҐВВТ) з ЕС до кінця цього року або членством в очолюваному Москвою Митному союзі з Білоруссю та Казахстаном. Україна може обрати лише один шлях; одночасне членство неможливе.

В адміністрації В. Януковича, напевно, чудово розуміють, що короткотермінові здобутки від переорієнтації на замкнутий евразійський економічний простір, репрезентований Митним союзом, суттєво поступаються довгостроковим перевагам від орієнтації на Захід – починаючи з УҐВВТ.

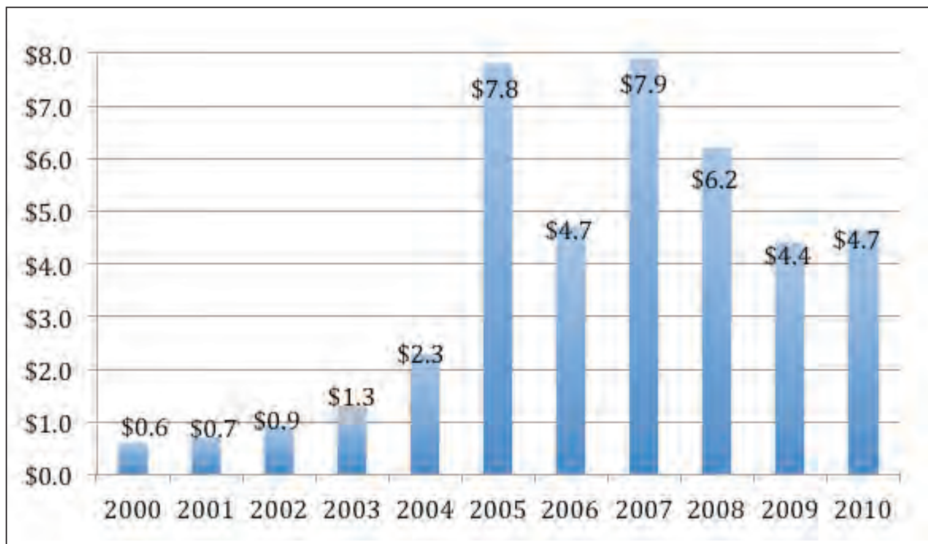
Порівнюючи дві угоди про торгівлю

(Див. таблицю 2)

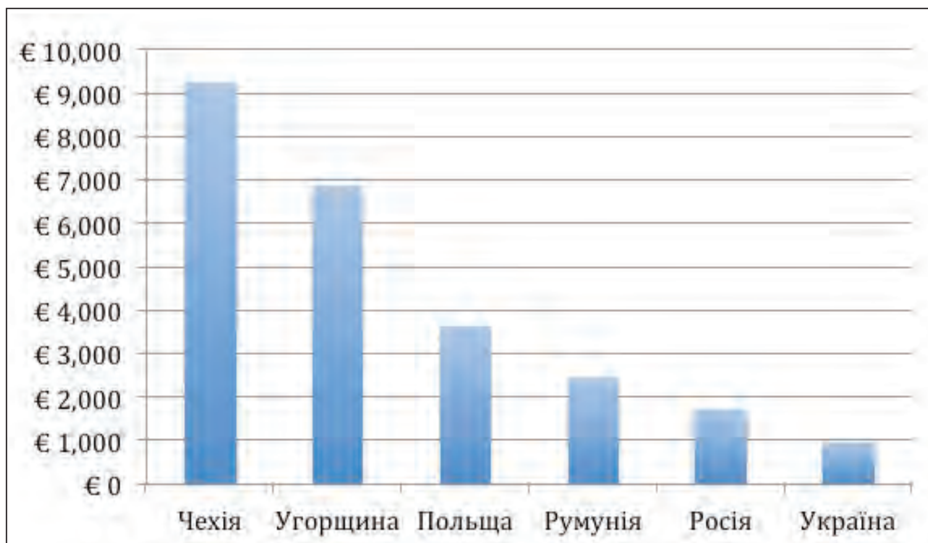
Наведені арґументи переконливо свідчать, що Евро-Атлантична інтеґрація збільшить продуктивність України, привабить прямі чужоземні інвестиції не тільки в сировинні, але й інші сектори економіки, та, завдяки трансферові технологій та навичок управління, зробить Україну більш конкурентноспроможною та іноваційною.

Надзвичайно важливо, що узгодження українського реґуляторного середовища ведення підприємництва з правовими нормами Европейського союзу матиме позитивний ефект і в інших сферах – як от антимонопольне законодавство, прозорість приватизаційних процедур, державних закупівель і більш адекватні антикорупційні механізми. Крім того, попит на

(Закінчення на стор. 9)

Графік 1. Прямі чужоземні інвестиції в Україну в мільярдах долярів США.

Графік 2. Прямі чужоземні інвестиції на душу населення за 2010 рік в евро.

Про авторів:

Джеймс М. Робертс є дослідником економічної свободи та зростання у Центрі міжнародної торгівлі та економіки Фундація „Спадщина" (The Heritage Foundation). Андрій Ціцірук є заступником директора з урядових відносин та комунікацій в Американсько-Українській діловій раді у Вашинґтоні. Вміщену тут, статтю вони надіслали до „Свободи" 14 вересня.

Публікація (організація)	Рейтинґ у світі			
	2008	**2009**	**2010**	**201**
Індекс економічної свободи (Фундація Герітедж/Вол Стріт Джорнал)	133	152	162	164
Ведення бізнесу (Світовий банк)	146	145	142	145
Індекс сприйняття корупції (Міжнародна прозорість)	134	146	134	н/д
Звіт конкурентоспроможності в світі (Міжнародний економічний форум)	73	82	89	н/д

Таблиця 1. Оцінки свободи в Україні

Служба безпеки чи небезпеки?

Говорити, що в сьогоднішній Україні нема демократії, що Партія Реґіонів є передусім олігархічним угрупуванням і обстоює його інтереси, а не загальнонаціональні, що соціяльно-економічна ситуація в країні наближається до останньої межі, котра поділить українство на панів і батраків, – означає не сказати нічого. Бо це всім добре відомо. На жаль, не кожен з нас усвідомлює, що Україна з економікою, з соціяльним розшаруванням, навіть з проблемою газу дасть собі раду, якщо буде запевнено головну умову розвитку українського суспільства – суверенність Української держави. Тобто якщо вся політика України, внутрішня і зовнішня, буде утверджувати її на шляху національного відродження, в ім'я якого в 1991 році й було відновлено незалежну Українську державу.

Тим часом бачимо зовсім інший варіянт: збагачення панівного прошарку суспільства якраз тим і шкідливе, що цей прошарок, принаймні його критична маса, просякнутий або байдужістю до національної долі України, або ворожістю до неї.

Особливу небезпеку становить, хоч це ніби звучить як абсурд, Служба безпеки України, яка дотепер не зреклся ні совєтських каґебістських методів, ні цілей тих найзлочинніших в людській історії служб. За попередніх президентів була якась надія, що ця служба докорінно перебудується, стане законною обороною раніше так кривдженого українства, надійною стіною, за якою воно зможе дихати на повні груди. Перші кроки були зроблені, коли СБУ очолював Валентин Наливайченко. Щоб не дати йому поламати анахронічної системи, Президент Віктор Янукович свою діяльність почав саме зі звільнення В. Наливайченка. Стало зрозуміло, що в службі нічого не зміниться.

Нічого не змінилося й після рішучої і мужньо проголошеної на все суспільство відсічі ректора Українського Католицького Університету у Львові о. д-ра Бориса Гудзяка спробам службістів накинути університетові страшну систему доносів і стеження за студентами.

Ми розуміємо, що Служба безпеки є таємною і що вона мусить застосовувати відповідні, специфічні засоби, аби бути в курсі всього, що діється в країні.

Але тут річ в іншому – в тому, що СБУ відновлює сумнізвісну практику боротьби з „ворогами народу", тільки сьогодні цими „ворогами" виявляється ніхто інший, як саме українські патріоти. На конті такої, з дозволу сказати, „служби", вже після інциденту з УКУ, – виклики на „бесіди" патріотичних журналістів Олега Шинкаренка та Олени Білозерської, маштабна провокація проти громадської організації „Патріот України". А буквально в ці дні Катерина Каплюк розповіла в „Українській правді" (12 жовтня), як працівник СБУ схиляв її до доносів – як недавню стажувальницю в німецькій медіа-корпорації „Deutsche Welle" („Німецька Хвиля").

То, властиво, під чиїм керівництвом працює Служба безпеки України? Партії Реґіонів чи ще чиїмось?

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році **Видає Український Народний Союз**

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.
За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"		
Адміністратор	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень	Марійка Осціславська	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Предплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ

І слава, і біль...

На початку листопада 1921 року Армія УНР вирушила у свій Другий Зимовий похід. Україна востаннє спалахнула сконцентрованим революційно-визвольним полум'ям – чистим, оптимістичножертвовним, але вже коротким і непередбачено драматичним.

Непередбачено, бо революція – це завжди спонтанність, вибух, вир, завжди – моментальна зміна умов, завжди – тугий і багатозначний клубок подій, в яких дуже нелегко вирозумітися, нелегко розрізнити, коли ж то, в який саме момент певні особистості були творцями обставин, а коли обставини керували людьми, навіть непересічними, сильними.

Другому Зимовому походові не бракувало бойового духу і героїзму, але умови склалися вже зовсім інші, як у грудні 1919-го і в перші місяці 1920-го, коли українське військо під командою Михайла Омеляновича-Павленка смертоносною бурею пролетіло по тилах більшовиків і денікінців.

А в 1921 році, згадаймо, ситуація погіршувалася з кожним місяцем, з кожним днем. Україну буквально придушило понадмільйонне московсько-більшовицьке військо, грабуючи до нитки наші села і називаючи це „воєнним комунізмом". В найбільші осередки протимосковського повстанського руху чекістам вдалося впровадити своїх аґентів, у висліді протягом того року більшовики заарештували, майже поголовно розстрілюючи їх, понад 30 тис. українських повстанців. Тоді навіть одчайдушний Нестро Махно змушений був залишити Україну. Починався спричинений Москвою перший в Україні голодомор.

Отож належало виступити у похід раніше. Чому ж зволікали? Не розумів Головний отаман Симон Петлюра такої простої речі? Розумів. Його наказ передбачав, що всеукраїнський збройний виступ почнеться у квітні-травні, але над С. Петлюрою вже нездоланним тагарем навис довгий ланцюг несприятливих обставин. Хоч вистачило б однієї: Армія УНР перебувала на польській території й була залежна від Варшави.

Польський Генеральний штаб вів подвійну гру: обіцяючи озброїти й одягнути інтерноване українське військо, навмисне відтягав час виступу.

С. Петлюра, як шляхетна людина, вірив полякам, вони ж йому взаємністю не хотіли та й не могли відповісти, добре знаючи, що коли Україна переможе більшовиків, то Польща раніше чи пізніше, але неминуче втратить Галичину.

А чим більше вірив С Петлюра полякам, тим менше йому самому довіряв Юрко Тютюнник, командир Другого Зимового походу. Генерал-хорунжий не міг стерпіти цього зволікання і поза спиною Головного Отамана намагався самочинно домовитися з поляками.

Славний Перший Зимовий похід залишив по собі надхненну леґенду про хоробрість і нездоланність українського війська, тому розтерзана Україна чекала і вірила, що С. Петлюра от-от вернеться і вижене більшовицьку орду.

Про це чекання розповідають останні сторінки знаменитого роману-хроніки Юрія Горліса-Горського „Холодний Яр" .

Якраз напередодні Другого Зимового походу Ю. Горліс-Горський як післанець від штабу холодноярських партизанів дістався через кордон до Уряду УНР. Ось що він сказав генерал-хорунжому Ю. Тютюнникові:

„...Послали мене, щоб спитатися – чи буде якийсь збройний удар із Заходу, чи не буде. Як не буде – повстання будуть червоними задушені. Битися Холодний Яр буде до останнього, але лобом мура не проб'єш...".

Полковник Юрій Отмарштейн, права рука Ю. Тютюнника, хотів наодинці більше довідатися від холодноярця, зокрема про те, „чому важко об'єднати всі повстанчі відділи під одно централізоване командування". І почув таку відповідь:

„...Чи я можу знати, чому український селянин готовий боротися на життя і на смерть з ворогом лише під своїм селом, найдальше – під своїм повітовим містом. Дальше – то вже „не його діло". То вже діло Петлюри з армією, в існування і в силу яких він свято вірить...".

І 3 листопада 1921 року вирушив генерал-хорунжий Ю. Тютюнник у Другий Зимовий похід. Вирушив, спонуканий тільки любов'ю до рідної України і тільки вірністю їй. Про саму ж готовність до вирішальних боїв мови не було. Навіть в ударній Волинській групі, якою командував сам Ю. Тютюнник, половина вояків не мала зброї, третина – теплого одягу і взуття...

То чи могло це закінчитися інакше, ніж трагедією? Так, має вона й героїчну грань, і таку яскраву та переконливу, що її навіть варто розглядати окремо від тих обставин, котрі привели похід до страшної поразки під Малими Минськами на Житомирщині, до полонення 537 вояків і до 22 листопада, коли під Базаром червоні кати Григорія Котовського розстріляли 359 козаків з Волинської групи Ю. Тютюнника.

Не вигадка і не леґенда, а свята правда – передсмертне, мовлене за всіх учасників походу, слово українського вояка Степана Щербака: „Від себе і козаків, яких я знаю, кажу вам: ми знаємо, що нас чекає, і ми не боїмося смерти, але до вас служити не підемо. Коли ж ви повбиваєте нас, то знайте, що за нас вам помститься увесь український народ...".

Незмивною плямою на чорному сумлінні більшовиків лежить той факт, що під Базаром вони розстрілювали навіть поранених. Наймолодшому убитому воякові Олександрові Барбарині не сповнилося ще й 16 літ...

Але трагедія Базару і вся драма Другого Зимового походу повинна залишитися в українській самосвідомості і як докір тодішнім нашим політичним провідникам, котрі не спромоглися тягнути „в один гуж", і як наука для провідників сьогоднішніх і майбутніх – щоб вони завжди чулися синами тієї України, за волю якої заплачено таку дорогу ціну.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Покарали за свято України

20 жовтня у Ворошиловському районному суді Донецька завершився розгляд справи про адміністративне правопорушення з мого боку, за позовом начальника Ворошиловського районного відділу міліції Івана Ласкавого. Мене звинувачували за проведення в Донецьку святкових заходів 24 серпня до 20-ої річниці Незалежности України.

Святкові заходи були заборонені за позовом Донецької міської ради постановою окружного адміністративного суду увечорі 24 серпня.

Усе ж 400 представників 14 організацій, які входять в Комітет опору диктатурі в Донецькій області, провели віче і ходу, тому 1 вересня в міліції було зібрано купу пояснень, складено протокол огляду місця події. Усе це було 2 вересня передане судді Ірині Бухтіяровій.

Суддя заявила, що я 20 вересня не з'явилась на виклик суду, хоча виклику я не одержувала і в матеріялах справи немає жодного доказу, що виклик був надісланий. Суддя прийняла постанову про примусове приведення мене до суду 4 жовтня. Впродовж двох тижнів міліція реґулярно приходила до мене додому, грюкала в двері, а я й гадки не мала, що є така постанова судді. Дізналася про це тільки 5 жовтня, коли ознайомилась з матеріялами судової справи. І зразу ж оскаржила постанову судді в апеляційному порядку.

Вся судова справа не була оформлена державною мовою, тому я зареєструвала 20 жовтня заяву з вимогою перекладу матеріялів справи на українську мову.

Зареєструвавши заяву майже за годину до початку судового засідання, я чекала в коридорі, де почула розмову міліціонерів, які розпитували, де саме заля суду і як вони мене забиратимуть. Один з міліціонерів зайшов до залі судового засідання і став на дверях, розставивши широко ноги.

Суддя І. Бухтіярова відмовила мені у задоволенні заяви про мову і заявила, що я сама маю найняти собі перекладача, якщо не розумію російської мови. Я спробувала зачитати статтю Кримінального Кодексу України про відповідальність за дискримінацію за мовними ознаками, але суддя не дала мені цього зробити і наказала міліціонерові затримати мене. Я попросила міліціонера представити документи на моє затримання. Тоді міліціонер звернувся до судді з словами: „Дайте постанову". Поки вони з'ясовували між собою питання про постанову, я вийшла з залі.

Після цього суддя заявила, що моя вина повністю доведена матеріялами міліції та державної виконавчої служби і призначила мені грошову кару на 340 грн.

Марія Олійник,
заступник голови Конґресу Українських Націоналістів, Донецьк

Ганебний випадок в Дніпропетровську

Вранці 13 жовтня на стінах будівель з'явились написи російською мовою „Смерть украинцям",„Смерть хохлам", „Вбивай українців". Такі написи з'явились на розі проспекту Ґаґаріна і вулиці Казакова, біля першого корпусу Дніпропетровського національного університету, біля магазину „Водолій", в інших місцях.

Один з написів в Дніпропетровську.

Така подія в Дніпропетровську сталася вперше після нацистської окупації в роки Другої світової війни. Кореспондент „34-телеканалу", який передав цю інформацію, назвала такий випадок жахливим. Вона вважає, що мотиви такого вчинку можуть бути виявлені в ході розслідування. Заступник начальника обласного управління внутрішніх справ Володимир Седлецький повідомив, що цю справу розслідує міліція.

Українці міста пригнічені з цього випадку. А в Дніпропетровській області майже 75 відс. мешканців складають етнічні українці, в місті їх налічується 17 відс.

Я зателефонував до приймальні обласної адміністрації і запитав, що робить влада, щоб виправити ситуацію? Секретар відповіла: „Я нічого про це не знаю, я уточню, будемо розбиратися".

Тим часом в Дніпропетровську склалася важка економічна ситуація. Багато українців не мають роботи. Українські підприємці обурюються податковим тиском. Виникають труднощі з одержанням ліцензій. Буду говорити тільки про моє власне приватне підприємство – університет „Наша Україна". Воно було засноване ще в 2003 році, але й досі нам не видало ліцензії, тому ми не можемо проводити навчання студентів. Сьогодні університет перетворився на репетиторську фірму – допомагаємо студентам писати курсові роботи.

Ми, українці, вважаємо, що міліція має повідомити громадськість про результати розслідування появи цих написів, коли слідство буде завершене.

Юрій Тисенко,
Дніпропетровськ

За що сидітиме Юлія Тимошенко?

Знаючи про події в Києві з повідомлень інформаційних аґенцій, дивуюся і не розумію всього, що діється довкола справи Юлії Тимошенко, а особливо її семилітнього в'язничного вироку.

Офіційний закид супроти неї полягав нібито на підписанні угоди з Росією стосовно газу та його ціни, які, згідно з звинуваченням, „не були вигідні для України".

Я пишу цього листа не з надмірної симпатії до Ю. Тимошенко, а тому, що вважаю сім років в'язниці без певних доказів вини надмірною карою. Не можу також говорити про „невинність", бо не знаю цілої справи.

Знаю, однак, що прем'єр Росії Володимир Путін заперечує її особисту відповідальність за укладення угоди.

Вважаю, що В. Путін повинен би виставити на публічний перегляд документи, про які йде мова. Цього вимагає від В. Путіна звичайна порядність – не тільки як московського можновладця, а й звичайної людини.

Документи слід оприлюднити у засобах масової інформації, тому що Печерському судові довіряти аж ніяк не можна.

Не дивина була б, і не вперше в історії українсько-російських взаємин, якби важливі документи пропали.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

Про добре теж треба писати

У селі Розсипному на Донбасі люди радіють з того, що маленьку оповідь про сільську школу опублікувала 16 вересня „Свобода". А я радію з того, що широка українська спільнота США і Канади познайомилися з доброю новиною з України.

У нас справді багато проблем. Не все виходить так, як мріялося 20 років тому, але народ живе, працює, підростають діти, і я вважаю, що про це треба говорити. Погане б'є в очі, а добро – тихе і спокійне, тому про нього обов'язково треба писати.

Ось ще одна добра новина. 19 серпня у Львові відбувся міжнародний з'їзд українських жіночих організацій. У переддень свята Незалежности українське жіноцтво з України і всіх країн перебування діяспори обговорювало проблеми і перспективи жіночих громад.

На цю зустріч була запрошена Зіна Гіленко з села Благодатного, на Донеччині, щоб читати свої поезії і співати свої власні пісні. Це запрошення відбулося певною мірою завдяки публікації 11 лютого віршів З. Гіленко в газеті „Свобода". Її доля і поетична муза зацікавили людей в США і в Канаді. З. Гіленко дуже щаслива, що так несподівано побувала у Львові. Її поезію і пісні дуже тепло і щиро сприймали гості форуму, висловлювали їй свій захват у приватних бесідах.

Надія Кучер,
Тернопіль

Запрошуємо на 60-річчя Рідної школи в Пасейку

ПАСЕЙК, Ню-Джерзі. – Новий навчальний рік в Школі українознавства в Пасейку приніс багато нового – запроваджено предмет „Християнська етика", до праці стали нові вчителі і новий директор, додалося багато нових учнів.

Учні і вчителі Школи українознавства в Пасейку, Ню-Джерзі, 10 вересня у день першого дзвінка. *Фото: Сергій Моргун*

10 вересня знову пролунав перший дзвінок, скликаючи вже 60-ий раз дітей до школи. Організаційний комітет з відзначення цієї річниці розпочав роботу і просить всіх причетних до школи за 60 років її існування поділитися спогадами і фотографіями для Пропам'ятної книги, яка буде розміщена на сайті школи: www.ukrschool.org. Дописи, веселі чи серйозні, фотографії просимо висилати електронічно на адресу: smorhun@ukrschool.org або на адресу школи: 223 President St., Passaic, NJ 07055, Фотографії можна принести 5 або 12 листопада цього року до приміщення молодшої школи, де черґуватимуть батьки.

Прийдіть 17 грудня, о 11.30 год. ранку, на святковий концерт учнів школи. Після концерту буде нагода зустрітися і поговорити з давніми друзями за горнятком кави і солодким.

Орися Сорока,
голова Батьківського комітету Пасейк, Ню-Джерзі

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Протокол нарад Головного уряду УНС з 2010 року можна отримати в Головній канцелярії

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — Протокол з надзвичайних нарад 2010 року Головного уряду Українського Народного Союзу закінчено, і бажаючі можуть його отримати.

Щоб отримати друковану копію згаданого протоколу, прошу телефонувати до Оксани Тритяк, головного організатора в Головній канцелярії УНС, на 973-292-9800, дод: 3071.

Надзвичайне засідання відбулося 4-5 грудня 2010 року на Союзівці. Через те, що наради відбувалися під час конвенційного року УНС, то це не були звичайні річні наради Головного уряду, й тому уважаються надзвичайними нарадами.

Запишіть своїх дітей і онуків до УНСоюзу!

Нові члени УНСоюзу

Андрій Гавриш (зліва) і Назар Гавриш (праворуч), сини Ірини і Василя Гавришів з Моріс-Плейнсу, Ню-Джерзі, – нові члени 234-го Відділу УНСоюзу. Своїх синів забезпечили батьки.

Тайлер Вилкс, син Кристини і Чеслі Вилксів, з Кліфтону, Ню-Джерзі, – новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуня Ніна та дідусь Евген Павелки.

Микола-Гюґо Колодій, син Степана і Елисавети Колодіїв з Мейплвуду, Ню-Джерзі, – новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Оленка і дідусь Олег Колодії.

Наталя Батіско, дочка Ірини та Івана Батісків з Ветерсфілду, Конектикат, – нова членка 277-го Відділу УНСоюзу. Дочку забезпечили її батьки.

Анжеліна Дац, дочка Оксани і Богдана Даців з Гілсборо, Ню-Джерзі, – нова членка 234-го Відділу УНСоюзу. Дочку забезпечили її батьки.

До уваги членів управи Окружного комітету, конвенційних делеґатів та секретарів і делеґатів відділів Округи Ню-Гейвен, Кон.

Повідомляємо, що з причини поганої погоди

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

перенесено на

неділю, 13 листопада 2011 р. год. 12:30 по пол.

в Українській католицькій церкві св. Михаїла, 569 George St., New Haven, CT.

Мирон Колінський, голова Округи.

УНСоюз і громада – друзі на життя

ТОЧКА ЗОРУ

Який виборчий закон потрібен?

Ростислав Новоженець,
президент Благодійного фонду „Україна-Русь", Львів

Ще більше року залишається до чергових парламентських виборів в Україні. Провладні партії нав'язують закон, який би ґарантував їм нову перемогу у виборах. Опозиційні сили (вони подали у парляменті аж 13 законопроєктів) дбають про норми у законі, що дадуть їм змогу бодай частково повернутися у депутатські крісла 2012 року.

А що це дасть народові, який вже відчув на собі правління перших і других? Ст. 24 Конситуції України зазначає, що громадяни мають рівні конституційні права, і не може бути привилеїв чи обмежень, в тому числі за етнічним походженням чи майновим станом.

Український народ складається з громадян України всіх національностей. За національним складом, згідно з останнім переписом населення (2001), в Україні проживає 78 відс. етнічних українців і 22 відс. національних меншин. Однак, в парляменті ситуація склалася з точністю до навпаки. Українцями за походженням визнали себе (неофіційні дані) лише 22 відс. депутатів. Тобто, бачимо серйозний перекос в сторону національних меншин і грубе порушення конституційних прав етнічних українців в українській державі.

За статистикою ООН, в Україні минулого року 78 відс. (разючий збіг з відсотком українців) населення проживало за межею бідности. Водночас, за неофіційними даними, в Україні налічувалось близько 20 тис. мільйонерів (0.05 відс. населення). Однак, серед народних депутатів маємо обернено пропорційну картину.

Кількість парляментарів-мільйонерів наростала швидкими темпами: друге скликання – понад 20 осіб, третє – 110 осіб, четвертте – понад 200 осіб, п'яте – понад 250 мільйонерів, а у нинішньому складі Верховної Ради їх кількість сягнула майже 350 осіб (близько 78 відс., що дивним чином збігається з відсотком нацменшин у парляменті). Тобто, частка мільйонерів в українському парляменті у 1,500 разів більша, ніж в українському соціюмі.

Подані вище дані підтверджують, що цей парлямент, як і попередні, не є віддзеркаленням ні національного, ні соціяльного складу населення України. Верховна Рада України усіх скликань, зокрема останнього, не стала представницьким органом суспільства

Які ж тоді механізми слід закласти у новий виборчий закон аби у парляменті восторжествувала національно-соціяльна справедливість? Можна для прикладу законодавчо встановити національну квоту, щоб кожна нація мала у парляменті кількість представників прямо пропорційно національному складові населення. Українців тоді було б у парляменті близько 350, а не 100, як тепер.Такий квотний принцип застосовувався на виборах в Австро-Угорщині, що дало можливість українцям мати належне представництво у віденському парляменті і соймі Галичини.

Схожий підхід сповідувала і Українська Центральна Рада, що формувалась з врахуванням національної квоти. Щоправда, на цьому шляху виникатиме ряд додаткових труднощів. Необхідно попередньо повернути в офіційні документи запис про національність, зняти з графи „національність" ознаки конфіденційности, дозволити самовисування кандидатів, оскільки жодна політична партія в Україні не формується за національним принципом.

Щодо мільйонерів, то можна було б законодавчо запровадити своєрідний майновий ценз для кандидатів або також встановити максимально допустиму квоту для заможних людей.

Але у нинішніх реаліях контроля за відсотками національностей і багачів під час виборчої кампанії була б доволі непроста. Та й на Заході цієї проблеми не розуміють. Нещодавно я мав нагоду запитати Ганну Северінсен, у минулому багаторічного співдоповідача Моніторинґового комітету Парляментської асамблеї Ради Европи щодо України, що вона думає з приводу національної несправедливости у Верховій Раді, то вона сказала, що не бачить проблем, адже там – усі українці (европейці ототожнюють громадянство з національністю).

Очевидно, не збагнути цієї проблеми і Венеціянській комісії (офіційна назва – Европейська комісія за демократію через право). Цей дорадчий орган Ради Европи з питань конституційного права, котрий надає висновки про відповідність проєктів законодавчих актів европейським стандартам та цінностям, також „не звернув уваги" на цю кричущу несправедливість в Україні, що закладається виборчим законом. Мабуть, через те, що европейські країни давно і успішно пройшли етап національного державотворення.

Можна піти й іншим шляхом. Чому українці за національністю програють вибори? Бо на виборах в Україні іде змагання не ідей та виборчих програм, а грошових мішків в особі кандидатів. Тотальний вплив грошей на виборах тягне за собою й іншу проблему. Витрати на виборчу кампанію настільки великі, що такі гроші заробити чесним шляхом просто неможливо. Тому з впевненістю можна стверджувати, що більшість тих, які стали народними депутатами, чи партії, які їх висували, є попросту злочинцями. А з такою категорією владі дуже легко вести „діялог", тому немає у нас принципових і незалежних обранців. Зняти ж грошову проблему можна, перекинувши витрати на виборчу кампанію на бюджет і поставивши таким чином всіх у рівні умови.

На виборах простежується і ще одна проблема – дефіцит патріотизму. Як серед виборців, що обирають собі подібних, так і серед депутатів, що часто не тільки не володіють державною мовою, але і люто ненавидять все українське. У прибалтійських державах вчинили тут дуже просто.

Законом про громадянство встановили, що громадянином може бути лише той мешканець країни, який знає її мову та історію. А на виборах, як відомо, голосують не всі мешканці, а лише громадяни. Таким чином у цих державах, як, до речі, і в США, Ізраїлі і взагалі це світова практика, відсікли від виборчого процесу, тобто від майбутньої влади значну кількість представників імовірної „п'ятої" колони. В Естонії, де росіяни скла-

(Закінчення на стор. 15)

Україна потребує...

(Закінчення зі стор. 5)

український експорт, який пройшов сертифікацію ЕС, значно збільшиться і в інших реґіонах світу.

У той же час, якщо Україна приєднається до Митного союзу, її торговельна політика, лібералізована завдяки приєднанню України до Світової Організації Торгівлі (СОТ) у 2008 році, змушена буде погіршитися.

Мита на імпорт зростуть до рівня спільного тарифу Митного союзу, що зашкодить ґльобальній економічній інтеґрації України.

До того ж, нижчі за риночні ціни на російські енерґоносії відкладуть давно перезрілу реформу неефективної марнотратної енерґетичної інфраструктури. І наостанок, Україна не зможе отримати доступ до системи вирішення торгових спорів СОТ, адже жодна з країн Митного союзу не є членом СОТ.

Рекомендації

Україна, яка знову повернеться на шлях до демократії та вільного ринку, є в інтересах як самої України, так і Заходу. Політики США, Европейського союзу та Европи мають виробити узгоджений довгостроковий підхід до України, який би відповідав її стратегічній ролі між Західньою Европою та Евразією.

У вільній та заможній Україні українці спостерігатимуть дальше зменшення бідности та збільшення кількости робочих місць завдяки торгівлі та інвестуванню в приватному секторі економіки.

Для досягнення цих цілей, уряд України має продовжувати реформи, рішуче подолати корупцію, розбудовувати професійну та незалежну систему правосуддя шляхом покарання корумпованих суддів, прокурорів та міліціонерів, укріплювати права приватної власності, децентралізувати владні інститути та досягти збільшення їх ефективності.

Президент В. Янукович має зосередитися на приваблennі прямих чужоземних інвестицій та створенні умов для економічного зростання, імпульсом та локомотивом якому має служити вільний ринок.

Норми, необхідні для відкритої, чесної та прозорої приватизації вже на місці – вони мають застосовуватися на практиці.

Уряд має забезпечити виконання приватних угод та докласти всіх необхідних зусиль, щоб покласти край аґресивним антиринковим практикам, експропріяціям та корпоративному рейдерству.

20-та річниця незалежности України є гарним приводом для США переспрямувати свій фокус на Україну, яка намагається оживити власну економіку, підняти стандарти життя громадян та інтеґруватися в ґльобальну економіку. Президент Барак Обама та Державний секретар Гіларі Клінтон, разом з провідниками Конґресу, мають посилати сильні сиґнали занепокоєння керівництву України.

Переклад **М. Семикоз**
(Мамай-інститут
(www.mamayinstitute.org)

Угода про глибоку та всебічну вільну торгівлю (УГВВТ) з Европейським Союзом	Митний союз з Росією, Білоруссю та Казахстаном
Загальний огляд	
Обсяг доступного ринку – 14 трильйонів долярів США	Обсяг доступного ринку – 1.5-2 трильйони доляів США
500 мільйонів споживачів з високою купівельною спроможністю	170 мільйонів споживачів з нижчою купівельною спроможністю
Потенційні ефекти	
Модернізація української економіки	Знижені ціни на енерґоносії від Росії
Зовнішні рамки/модель для економічних реформ	Інтеґрація на пострадянському пространстві та з Евразією
Трансфер високих технологій та технік менеджменту, підвищення продуктивности	Менше іноземних інвестицій та трансферів технологій
Збільшення прямих чужоземних інвестицій	Збільшення залежности від російських енерґоносіїв
Диверсифікація економіки від секторів, пов'язаних зі сировинними матеріялами	Зниження стимулів для реформи енерґоспоживання
Збільшення експорту, який пройшов сертифікацію ЕС	Нижчі шанси для ґльобальної інтеґрації
Прозорість і передбачуваність у торгових відносинах	Нижчий рівень прозорости та передбачуваности у торгових відносинах
Доступ до системи СОТ для вирішення	Відсутність доступу до системи СОТ для

Таблиця 2. Порівняння угоди про глибоку та всебічну вільну торгівлю з Европейським союзом і Митним союзом.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

На Союзівці зустрілися колишні гімназисти з Зальцбурґу і Мітенвальду

Колишні учні гімназій в таборах Зальцбурґу і Мітенвальду – учасники зустрічі на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – На Союзівці 19-21 вересня відбулась зустріч колишніх учнів гімназій в таборах для переміщених осіб в Зальцбурґу і Мітенвальді.

Після переселення з таборів до інших европейських та заокеанських країн на постійне проживання колишні гімназисти принесли з собою тугу за безжурним „бурлацьким", але цікавим таборовим життям.

У діяспорі створилася низка гімназійних таборових товариств, які вже десятиліттями живуть споминами та ностальгією за приємними хвилинами спартанської молодости. На жаль, багато учасників таборового досвіду вже відійшли в вічність, і тому прийшов час об'єднання цих товариств, щоб продовжувати мрії та спомини.

Цього року вперше зустрілися разом гімназисти двох таборів.

На реєстраційному столі зустрічі стояли розкішні квіти, а обіч нього були плякати з прапорами обох таборів. Було гамірно й весело, бо це були хвилини, коли зустрічалися нові й старі друзі. На зустріч прибуло 28 учасників Зальцбурзького табору та 34 – Мітенвальдського.

Голови таборових гімназій Любомир Лучанко від Зальцбурґу й Дарія Шуст від Мітенвальду офіційно відкрили зустріч та привітали всіх присутніх.

Наступний день почався Літургією і Панахидою за усіх, хто вже відійшов у вічність. В часі Літургії співав Богдан Балабан, спів якого сподобався новим друзям.

У бібліотеці головного будинку відбулася виставка світлин з мітенвальдського життя, яку підготував Б. Балабан. Вона викликала велике зацікавлення зальцбуржців, які знаходили на світлинах чимало тодішніх і теперішніх знайомих. Були також виставлені мистецькі картини Наталки Ґавдяк.

У дальшій програмі відбулися адміністративні сходини обидвох таборів, на яких обидві гімназії вибрали свій провід: Любомир Лучанко (Зальцбурґ) та Дарія Шуст (Мітенвальд).

Гостем та доповідачем на зустрічі був молодий історик д-р Данило Яневський. З ним прибула з Чикаґо його дружина Марта Коломиєць, яка адмініструє Українською католицькою освітньою фундацією. котра підтримую Український Католицький Університет. Д. Шуст представила Д. Яневського. Закінчивши Національний університет „Киево-Могилянська академія", Д. Яневський досліджує політичні системи України. Він розповів про багатство нових історичних документів, які останніми роками, завдяки наполегливій праці нових дослідників історичних джерел, відкрили історично-політичні досягнення українського народу та його провідників протягом 10 століть. Доповідь була підтримана історичними джерелами, які були невідомі багатьом присутнім.

Завершенням зустрічі став товариський бенкет у „Веселці" з цікавою й різноманітною програмою. Учасники зустрічі й гості мали нагоду вечеряти під звуки романтичної музики Ігоря Сипеня. Вдало й ґраціозно бенкетом провадила Леся Палієнко.

Програму бенкету відкрито зачитанням привіту Кардинала Любомира Гузара, члена Зальцбурзької групи. Лист був сповнений надії на краще майбутнє. Л. Гузар писав: „Пишу тих пару рядків мокрою рукою, яку я щойно витягнув із рідного Чорного моря. Я став настільки кріпким, щоб могти жалувати, що не буду з вами на з'їзді. Не трачу надії, що колись воно таки вдасться".

Першою точкою програми була деклямація поеми Тараса Шевченка „Утоплена", яку Дарія Зелик виконала професійно і з глибоким відчуттям. У співочому репертуарі прозвучали ліричні пісні в виконанні Христі Карпевич. Б. Балабан зачарував публику своїм співом, а Наталка Гевко з професійним жанром відчитала гуморески „Ека". Гості нагороджували виконавців гучними оплесками.

Знову пригадалися слова Кардинала Л. Гузара в заключних словах його вітального листа: „Буду дуже вдячний, якби хтось з вас порадив мені, як залишатися навіки молодим". Він закінчив приказкою метеорологів в Україні: „Хай проблеми та незгоди не роблять вам в житті погоди".

Під дрібненький дощик усі попрощалися і вирушили додому.

Дарія Пушкар-Шуст

Пролунав перший дзвінок в Школі українознавства в Нью-Йорку

Тарас Глум

НЮ-ЙОРК. – 17 вересня урочистим першим дзвінком у 62-ий раз відкрилася Школа українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч", розміщена в Академії св. Юра при Українській греко-католицькій церкві св. Юра (215 E 6th Street, New York, NY 10003).

З часу відкриття школи 5 липня 1949 року директори, вчителі і батьки учнів з посвятою віддавалися наполегливій праці, забезпечуючи навчальний процес та сприятливі для учнів умови.

Директорами школи були Кость Кісілевський (1949-1953), д-р Михайло Рабій (1953-1958), Василь Вишиваний (1958-1962), Іван Василишин (1962-1968), Михайло Лисогір (1968-1975), д-р Роман Дражньовський (1975-1978), Атанас Кобрин (1978-1981), Павло Дорожинський (1981-1986), Ольга Теребус-Кекіш (1986-2010), а тепер – Іван Макар. Заступник директора – Таля Даниш, Наталія Дума, – голова товариства „Самопоміч", спонзора школи.

У школі навчаються 200 учнів з околиць Нью-Йорку. Завдяки школі учні і їхні родини мають нагоду українського спілкування в американському середовищі, а після лекцій – в Пласті, Спілці Української Молоді, школі народних танців.

Навчання відбувається щосуботи. При школі діють „Світличка" під опікою 83-го Відділу Союзу українок Америки, „Дошкілля" (Наталія Гуга). Клясами опікуються Уляна Ганущак, Оля Кіт-Вовк, Наталія Єзерська, Світлана Грабовська, Вікторія Слободян, Ганна Тупиця, Галина Галичанівська. Окремих предметів навчатимуть Оля Матвіїшин, Валентина Глушак, Настя Антонів, Сергій Шокало, Михайло Барабаш, Сестри Юля Брониська та Віра Юлик, Андрій Легкий. При школі діє бібліотека, яку провадить Зоряна Винар.

Шкільна діяльність обговорюється на зборах батьківського комітету (голова – д-р Галина Лемех-Еліяшевська).

Школа отримує духовну опіку від церкви св. Юра, її отців.

Учні і вчителі Школи українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч" в Нью-Йорку.

Кубанські козаки і їхні реліквії – тема доповіді в НТШ

НЮ-ЙОРК. – 1 жовтня у сесійній залі Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці відбулася зустріч з представником громади вільних козаків „Нова Кубань" у Ню-Джерзі, д-ром Юрієм Міщенком. Він виступив з доповіддю, присвяченою нащадкам запорізьких і задунайських козаків у Новому світі, ориґінальним козацьким клейнодам (реліквіям), частина яких досі зберігається в Америці. Свою розповідь доповідач ілюстрував численними кольоровими прозірками.

Прелеґент розповів про історію свого зацікавлення козаками, про те, як, переїхавши до Америки, до штату Ню-Джерзі, він зовсім випадково опинився у містечку Говел, де мають свій осередок кубанські козаки. Історія цього осередку пов'язана з переселенням частини козаків з Кубані за кордон – спочатку до Сербії (1918-1920), а після Другої світової війни – до США.

Присутнім цікаво було дізнатися про значення слова „клейноди" – знаки розрізнення козацьких військ та символи влади козацької старшини. До них належать корогви, булави, бунчуки, перначі, печатки, значки, суддівські тростi, литаври тощо.

Клейноди ці під час переговорів вручали козакам монархи держав, які прагнули отримати козацьку військову допомогу, – пояснив доповідач. Наприклад, у 1583 році польський король Стефан Баторій передав запорізьким козакам корогву, бунчук, булаву і печатку. У 1775 році, після зруйнування Запорізької Січі Катериною II, козацькі клейноди вивезено до Петербурґу, де вони осіли у фондових колекціях російських музеїв, зокрема Ермітажу та Оружейної палати. У наступному столітті частину клейнодів за різних обставин повернуто чорноморським козакам – нащадкам козаків запорізьких.

Але були ще й реліквії, які козакам вдалося вивезти за Дунай, і там вони стали основою клейнодів Задунайської Січі. До цих коштовностей з часом додавалися й клейноди, даровані турецьким султаном. Не можна забувати й про реґалії від Катерини II: вони були даровані козакам царицею у 1788 році – в момент виникнення так званого „Вірного Запорізького війська", створеного на противагу підлеглому Порті задунайському козацтву. Клейноди останніх згодом було здано російському цареві Миколі I, і це сталося у 1832 році, в момент заснування з залишків задунайських козаків Озівського козачого війська. Чорноморське козацтво Кубані було надійним „куратором" старих запорізьких клейнодів і зберігало їх у катеринодарському військовому соборі Олександра Невського. Але під час большевицької революції та комуністичного терору більшість клейнодів Кубанського війська у великому поспіху вивезено за кордон.

У подальшій частині доповіді д-р Ю. Міщенко говорив про міжвоєнні козацькі обставини, а також про те, як після Другої світової війни рештки кубанського вояцтва, які чудом уникли долі 50 тис. „репатрійованих" до СРСР козаків, потрапили за океан. Після довгих поневірянь вони привезли з собою і клейноди-реґалії.

Доповідач повідомив, що йому пощастило отримати копію машинописного акту ревізії реґалій та експонатів музею Кубанського козацького війська у Ню-Йорку станом на 4 жовтня 1969 року. В акті є дані про 1053 експонатів та історичних документів, включно з дарчою грамотою Катерини II від 1792 року, якою визнається право козаків на володіння землею Куба-

(Закінчення на стор. 15)

Отаман Анатолій Сінченко (зліва): і Юрій Міщенко з прапором Кубанських козаків

Осінній фестиваль відбувся в Савт Бавнд-Бруку

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – 22 жовтня, теплої сонячної суботи, в Українському культурному центрі Української Православної Церкви в США відбувся осінній фестиваль, метою якого була збірка фондів для створення Музею ім. Патріярха Мстислава, а також на стипендії і допомогу бідним.

В першій половині дня у великій залі діяли численні ятки, у яких продавали вироби народного мистецтва, музичні записи, можна було скуштувати українські страви. Фестиваль приготувало Об'єднане сестрицтво УПЦ в США, яке очолює Тамара Парубченко.

По полудні на сцену вийшли Архиєпископ УПЦ в США Антоній з семінаристами, які заспівали „Отче наш", а Владика Антоній виголосив молитву. Хор Школи українознавства в Савт- Бавнд-Бруку заспівав гимни США і України. Спів підхопили присутні у залі.

Концерт розпочали учні Школи українознавства з Савт-Бавнд-Бруку, виступ яких приготували Леся Мороз і акомпаніяторка Таня Шестанова.

Ведучою концерту була Наталя Гончаренко. Українські пісні співали Адя Завійська, Катруся Богуцька, дует сестер – Іванка і Таня Волощаки, Мартуся Галагоза. Виступили учні Школи українознавства Української православної церкви св. Покрови з Алентавну, Пенсильванія.

Окрасою концерту став виступ чоловічого хору „Дзвін" з Філядельфії під керівництвом Нестора Кизимишина.

Сподобалися присутнім виступи учнів танцювальних шкіл „Червоні маки" з Ярдвілу і „Барвінок" з Савт-Банд-Бруку, Ню-Джерзі, які провадить Григорій Момот.

На фестивалі була проведена льотерія, на якій були до виграшу букети квітів, які оформила Шерли Скоцубек.

Фестиваль тривав від 9-ої год. ранку до вечора і викликав зацікавлення не тільки українців, а й американців з навколишніх поселень, зокрема студентів Рамапо-коледжу, Мава, Ню-Джерзі, які вивчають українську етнокультуру.

Левко Хмельковський

Ведучою концерту була Наталя Гончаренко.

Хор „Дзвін" з Філядельфії під керівництвом Нестора Кизимишина.

Юні танцюристи Влад Рудий і Яна Варанченко привезли на фестиваль танець „Гопачок".

Мартуся Галагоза

Катруся Богуцька

Хор Школи українознавства в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Смачні українські страви пропонували гостям активістки Сестрицтва (зліва): Аня Бойко, Гелда Чучулин, Іванна Вронська, Ніна Чучулин.

Представниці Об'єднаного сестрицтва Української Православної Церкви в США (зліва): Лариса Кулига, Тамара Парубченко, Соня Івахненко і Оля Зелезняк. *Фото: Левко Хмельковський*

УКРАЇНА І СВІТ

Відкрито пам’ятник героям ОУН

Освячення пам’ятника підпільникам ОУН, страченим у Богуславі.

БОГУСЛАВ, Київська область. – 15 жовтня в місті урочисто відкрили монумент „У пам’ять про підпільників ОУН Богуславського району“. Не зважаючи на сильний дощ, в освяченні пам’ятного знаку взяли участь представники духовенства, жертводавці, історики, громадські діячі та пересічні городяни.

Місцем для вшанування видатних земляків богуславці обрали подвір’я Свято-Миколаївського чоловічого монастиря Української Православної Церкви Київського патріярхату.

На ґранітній плиті викарбувані імена підпільників. Це Петро Солуха – голова районного проводу ОУН 1941-1943 років, редактор районної газети „Вільна Україна“; Георгій Фастовець – голова районного проводу ОУН з 1943 року; Мирослава Лещенко – зв’язкова ОУН; Гнат Недобитий – співробітник Служби безпеки ОУН; Іван Сарапука – керівник осередку ОУН в селі Медвин; Іван Любарський, Василь Коваленко, Іван Кондратюк, Дмитро Гриб та його брат (ім’я невідоме), Марушевський, Мартиненко, Науменко, Пантюха – члени ОУН.

20 листопада 2010 року на подвір’ї монастиря відкрили пам’ятний знак козакам Армії Української Народної Республіки Іванові Білецькому та Оверкові Бондаренкові.

Павло Подобєд

Кубанські...

(Закінчення зі стор. 13)

ні. Ресурсів на утримання музею в Ню-Йорку не вистачало, і козачий дім та музей перенесено згодом до Говел, Ню-Джерзі.

На завершення д-р Ю Міщенко розповів про діяльність проросійських активістів з числа американських козаків Говелу, які стали предметом тиску та маніпуляцій з боку сучасного керівництва Росії та їхніх попихачів – окремих еміґрантів з Ню-Йорку та Брайтон-Бічу.

Внаслідок численних махінацій у жовтні 2006 року найцінніші козацькі клейноди з музею викрадено і переслано до Російського консульства у Ню-Йорку. Того ж таки року, уже пост фактум, Козача рада затвердила передання Запорізьких клейнодів до Росії, чим скріпила орієнтацію керівництва громади Говелу на московське керівництво. Гіркою іронією передання клейнодів до Москви стало те, що американські нащадки кубанських козаків віддали врятовані 1920 року від більшовиків клейноди до країни, яка ніколи не засудила злочини комуністичної системи, фактично – в руки політичних спадкоємців тих, хто переслідував і нищив козацтво.

Присутні могли роздивитися ближче привезені того вечора до НТШ-А оригінали та копії реліквій.

Пресова група НТШ-А

Який виборчий...

(Закінчення зі стор. 9)

дали на початку незалежности майже 40 відс., вплив останніх на політику естонської держави зведений до мінімуму. А в нас росіян тільки не повних 17 відс., а у владі панує російська мова. Слід нарешті скористатись і 37 статтею Конституції, яка прямо забороняє діяльність в Україні антидержавних, отже антиукраїнських політичних партій і організацій. А у нас ними хоч греблю гати.

Та чи можна сподіватися на те, що до наступних парляментських виборів у новій редакції виборчого закону вдасться вреґулювати вищезазначені проблеми? Враховуючи нинішні реалії, переконаний, що ні. Але дискусію в суспільстві просто необхідно перевести на національні рейки. Тоді в українців (за етнічним походженням) з’являться перспективи у майбутньому стати господарями на своїй землі.

Читайте цікаві історичні статті в альманахах УНС на веб-сторінці „Свободи“: www.svoboda-news.com/almanac.htm

В Одесі вийшли на захист „Просвіти“

ОДЕСА. – 17 жовтня патріотична громадськість Одеси пікетувала обласну раду, вимагаючи призупинити насильницьке виселення обласного об’єднання „Просвіти“ ім. Тараса Шевченка з орендованого нею приміщення по вулиці Пушкінській, 19.

Просвітян активно підтримали діячі культури, представники ряду громадських організацій та місцевих осередків Української народної партії і Всеукраїнського об’єднання „Свобода“.

Голова правління „Просвіти“ Олександер Степанченко назвав безпідставними і протизаконними дії місцевої влади та рішення судів про позбавлення просвітян приміщення. Це докладно й арґументовано викладено в офіційній заяві організації.

У своєму виступі О. Степанченко розцінив виселення просвітян як помсту влади людям та організаціям, які відстоюють інтереси української громади в реґіоні. Місцеву „Просвіту“ влада прирівняла до комерційної структури і встановила кабальну орендну плату, яка нині вже сягнула 5,000 грн. на місяць.

На всі клопотання й звернення про встановлення для „Просвіти“ пільгової ціни в 1 грн., як це зроблено для національно-культурних товариств та суспільно значимих громадських організацій, місцеве чиновництво і керівництво держави упродовж двох років не відповідали. За рішенням суду просвітян позбавили приміщення, а 12 серпня викинули їх на вулицю.

На вимогу пікетувальників голова обласної ради Микола Пундик погодився зустрітися з ними. Говорити про якісь конкретні результати цієї зустрічі передчасно.

Немає ясности, яка доля чекає на одночасно виселений музей Тараса Шевченка „Одещина – Тарасові“, який створений на основі унікальної збірки відомого колекціонера україністики Тараса Максим’юка.

Багаторічний досвід поневірянь багатющої колекції прижиттєвих видань творів Т. Шевченка, рукописів видатних письменників XIX-XX ст., картин та скульптур відомих українських мистців свідчить, що одеська влада не зацікавлена у її популяризації.

Вуличний протест одеських просвітян за підтримки громадськости увінчався обіцянкою влади детально розглянути й розв’язати проблему на сесії обласної ради.

Аби уникнути нової хвилі збурення настроїв і загострення міжнаціональної напруги напередодні чергової виборчої кампанії, місцева влада, схоже, зробить деякі поступки „Просвіті“. Час покаже.

Станіслав Змієвський

Пікетування одеських просвітян 17 жовтня. Фото: Станіслав Змієвський

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Біль Дарусі – це біль України

Спеціяльно для „Свободи“

ЧИКАҐО. – Альберт Айнштайн писав: „Випадок – це псевдонім Господа Бога, яким Він користується у тих випадках, коли не хоче підписувати своє ім'я“.

Дивним „випадком" одночасно, але по різні сторони Атлантичного океану, сталися дві непересічні події, присвячені одній темі.

У Києві представили бестселер історика, професора Єльського університету д-ра Тимоті Снайдера „Криваві землі" (Timothy Snyder. „Bloodlands. Europe between Hitler and Stalin“), щойно виданий українською мовою. Звіт про цю презентацію розміщено в інтернеті за адресою: www.istpravda.com.ua/articles/2011/10/24/60277/.

Зацитую лише одих з висновків американського науковця: „Україна стоїть у центрі найбільшої катастрофи Західнього світу. З 17 млн. убитих 14 млн. було знищено там, де побували і радянська, і німецька адміністрації. В 1930-1940-их роках Україна була найнебезпечнішим для життя місцем у світі".

У той же час, коли в столиці України всі охочі могли поспілкуватися з Т. Снайдером, українці Ню-Джерзі, Ню-Йорку, Філядельфії, Чикаґо і Клівленду мали можливість подивитися на те, як цю „найбільшу катастрофу Західнього світу" зустріли, переживали та не пережили двоє „маленьких" українців, двоє гуцулів – Він та Вона. Він – Михайло. Вона – Матронка.

Їх літературна „матір" – Марія Матіос та їх сценічний „батько" – художній керівник Івано-Франківського академічного українського музично-драматичного театру ім. Івана Франка Ростислав Держипільський на вселенський рівень підняли осмислення моральних імперативів, що постали перед людиною, яка опинилася в непереборних обставинах, створених у минулому столітті двома найбільшими злочинцями людства.

В даному випадку, автор цих рядків, завсідник київських (а в часи СРСР ще й московських та петербурґських) театрів, вживає вислів „на вселенський рівень" у його прямому значенні. І це можуть підвердити тисячі глядачів, які відвідали цю виставу. І в Україні, і в Америці.

Овації. Квіти. Сльози. Знову овації. І знову сльози. І також – радість. Радість від того, що в україномовному світі, нарешті, остаточно утвердилася постать маштабу (як на мій смак) Василя Стефаника чи Михайла Коцюбинського. Радість від того, що в Україні утвердився ще один мистецький колектив, доля якого червоним рядочком буде прописана в історії культури нашого народу.

„А до чого тут „Солодка Даруся"? І чому вона взагалі „солодка"? І хто вона така, щоб про неї писати, та ще й у такій поважній газеті?", – запитає той, хто вистави не бачив. Отже, правдоподібно, і самої книжки в руках не тримав. „А ні до чого“, – відповім я. Бо немає і бути не може солодості в житті Людини, яку намагаються фізично, але найголовніше – морально скалічити, отже, знищити ті, хто називає себе людьми.

Немає і не може бути солодощів тоді, коли ти спостерігаєш за тим, як впродовж двох годин на непристосованій для того сцені, за відсутности необхідного реквізиту 10 молодих людей (середній вік акторів – 25 років) оголеними до гамлетівського рівня нервами піднімають драму споконвічного питання – „бути чи не бути"?

А піднявши, дають відповідь: „Не бути!“ І цю відповідь неможливо оскаржити. Недарма автори вистави подають в її рекламному буклеті такі цифри: лише у 1944-1952 роках в західніх областях України було „арештовано 134 тис., убито 150 тис., пожиттєво вислано поза межі України 203 тис. осіб".

Серед тих сотень тисяч – і герої вистави за мотивами одноіменного роману М. Матіос. На сцені їх рівно 10: згадані вже Матронка (Тетяна Гірник) та Михайло (Роман Луцький). А також, власне, одна Даруся в двох іпостасях: німа доросла Даруся, яка не їсть цукерок і без перестанку крутиться навколо себе (Галина Баранкевич), й та сама Даруся, але маленька, кохана донечка Матрони та Михайла (Катеринка Яцків). А ще три чоловіки в одностроях. Два з НКВД – один безіменний (Андрій Фелик) та вищий за нього ранґом, втілення абсолютного зла – такий собі Дідушенко (Алексій Гнатківський). Дві куми (куди ж без них у селі, та ще й гуцульському?) – Марія (Надія Левченко) та Варвара (Олеся Пасічняк). Ну, і нарешті, третій в уніформі Чоловік на ім'я Іван Цвичок (Ігор Захарчук). Чоловік з Великої літери.

„Чому саме так?“, – неодмінно запитає той, хто книжки не читав і вистав не бачив. Спробую пояснити так, як зрозумів. Дія вистави розгортається у „зворотньому" часовому напрямку. Спочатку залою лунає який дивний, одно-тонний, надзвичайно дратівливий звук, а на темній сцені з'являється молода жінка, яка без перестанку крутиться навколо себе. Це – доросла і вже німа Даруся, яку всі у селі вважають несповна розуму дивачкою. Єдиний мужчина, якому вона довіряє і з яким розмовляє – отой самий Іван Цвичок. Пояснення цього феномену кожен охочий може знайти у книжці, тим більше, що вона вийшла вже в англійському перекладі.

Між тим, присутні у залі глядачі спостерігають за подіями, що надзвичайно повільно розвиваються. Повільно аж до того моменту, коли стає зрозуміло: той звук – не що інше, як постійний головний біль Дарусі. Біль, який триває днями. Тижнями. Місяцями. Роками. Десятиліттями. Біль, від якого немає порятунку. Біль, це світ, в якому живе Даруся. Біль, який не залишає місця ані на можливість звичайної комунікації з іншими, ані на сім'ю, ані на дітей, ані на якусь соціяльну кар'єру. Це Біль, який є Дарусею. А Даруся є цим Болем.

Як на мене, Біль Дарусі – це, водночас, біль кожної української жінки. Біль всієї України. Біль, як непереборна і невиліковна реакція на те, що сталося.

А сталася трагедія. Банальна, знайома кожній українській родині, особливо тут, на поселеннях, Трагедія вселенського маштабу. До села, в якому століттями родилися, зростали, працювали, пліткували звичайні собі гуцули, прийшли „совіти“. До села, в якому любилися Михайло і Матронка (до слова, я ніколи в житті не бачив, аби такі молоді люди могли так передати абсолютне психологічне та фізичне злиття головних героїв, але це – окрема історія) і в якому вони привели в цей світ свого ангела – Дарусечку, прийшов Чорт. Прийшов в особі катів НКВД. Прийшов, аби знищити. Механізм до Михайла ті кати застосували простий: вибір без вибору. Або Сибір – або колгосп. Він вибрав колгосп. В колгоспі його, як найбільш совісливу людину і вправного ґазду, призначили завідувати складом харчів, які розмістили в його ж хаті.

Програма вистави „Солодка Даруся".

Далі події розвивалися так. Вночі прийшли „хлопці з лісу", попросили харчів. Не маючи вибору, він дав. Нестачу швидко викрили та зобов'язали покрити подвійно. Аби викрити Михайла, енкаведист спокусив цукеркою маленьку Дарусю. І чиста дитина сказала правду: батько дав харчі упівцям добровільно. Зашморг на шиї Михайла затягнувся. В цей самий час він дізнається від Матронки, що 10 років перед тим, під час ще „совітів перших" її зґвалтували енкаведисти. Визнавши це, Матронка сама, на очах Дарусі, вкоротила собі віку. Михайло пішов з села. Відтоді Даруся замовкла. І почала безупинно крутитися навколо себе. Біль не залишав їй вибору.

Якщо сказати зовсім просто, то особисто я побачив в Дарусі не тільки її саму. Побачив всю Україну. Зґвалтовану, пограбовану, розбещену Чортом комунізму. Україну, яка роками крутиться навколо своєї трагедії. Десятиліттями не може подолати свій Біль – настільки сильною була його причина. Трагедія і Біль, які не дають прекрасній, чистій тілом та душею Дарусі-Україні рухатися хоч кудись. Найкраще – на зустріч своєму звичайному життю, яке є щастям. Життю, наповненому любов'ю. Можливостями думати, говорити і робити те, що вважаєш за потрібне. Життю, наповненому чистим повітрям. Свіжою водою. Коханим чоловіком. Випестованим дітьми. Життю, наповненому кольорами і звуками, через які Бог засвідчує нам свою присутність. Життю, в якому відсутній цей Біль.

Я дякую від серця Марії Матіос та всім франківцям, які навчили мене цьому. Я уклоняюсь їм до землі – за заковтані мої сльози і за мій біль, який завдали мені. Відтепер, кожного разу, говорячи „Слава Україні", я абсолютно точно знаю, до кого звертаюся. Окремо дякую компанії „Міст-Карпати", особисто Богданові Бушвакові та Марійці Іванець, без яких ці гастролі навряд чи відбулися б.

Данило Яневський

Учасники і глядачі вистави „Солодка Даруся“ у Філядельфії.

Картини Василя Кричевського представлені в Ню-Йорку

НЮ-ЙОРК. – В Генеральному консульстві України в Ню-Йорку 27 жовтня відбулось відкриття виставки картин і малюнків видатного українського художника Василя Григоровича Кричевського (1872-1952) з приватних колекцій та спадщини мистця, яку зберігає його родина у Венесуелі. Виставку організувала мистецька ґалерія „Артфіра" з Ню-Йорку.

У залі консульства були виставлені олійні і акварельні картини мистця, численні замальовки олівцем. Деякі твори були показані вперше, зокрема пейзаж „Алушта" з 1901 року.

У вернісажі взяли участь Василь Лінде-Кричевський з Венесуелі – внук мистця від другого шлюбу з Євгенією Щербаківською-Павловською, син Ґалини та Івана Лінде, Генеральний консул України в Ню-Йорку Сергій Погорельцев з дружиною Світланою, Постійний представник України в ООН Юрій Сергеєв з дружиною Наталею, Посол Валерій Кучинський, українські дипломати, представники громади.

На відкритті виставки промовляли С. Погорельцев, В. Лінде-Кричевський, куратор виставки Олег Демко з „Артфіри".

О. Демко розповів, що ґалерія має намір розпочати серію виставок „Мистці української еміграції", яка необхідна хоча б тому, що багатьох видатних закордонних мистців просто не знають в Україні. Так, студенти мистецьких шкіл упевнено називають Федора Кричевського, який був викладачем в Київському художному інституті, не виїздив з України і помер у 1947 році, а про його брата В. Кричевського і його творчість мають досить імлисте уявлення, тому що в СРСР він був невідомим.

Виставка діятиме до 10 листопада. Її можна оглянути у години праці консульства за попередньою домовленістю. Тел.: (212) 371-5691.

Левко Хмельковський

На відкритті виставки промовляє Василь Лінде-Кричевський.

Зліва: Василь Лінде-Кричевський з Венесуелі, Генеральний консул України в Ню-Йорку Сергій Погорельцев, куратор виставки Олег Демко.

На світлинах Стефи Харченко – Ню-Йорк

НЮ-ЙОРК. – Кожен бачить Ню-Йорк по-різному. Стефа Харченко своїм фотоапаратом фіксує фраґменти архітектури, портрети людей, створює на комп'ютері колажі площ, вулиць, кав'ярень, квітів.

С. Харченко – член „Парк-Вест Камера-Клюбу". Це для неї – школа, а одночасно – і підтримка людей, які люблять мистецтво світлопису. Клюб продовжує давню традицію обговорення світлин, що стає наукою, яка заохочує до творчости, до дальшого вдосконалення мистецтва.

С. Харченко подорожує містом. Так з'являються фотографії музеє на Еліс-Айленді, будинків, які передають характер конструктивізму. Є на світлині прославлений Бруклинський міст, характер конструкції та настрій якого вдалося передати мисткині. Ось кав'ярня в морському порті – в блакитних тонах, і наче за димкою – постать жінки.

Свої твори С. Харченко показує на виставках, які організовує клюб в різних інституціях Ню-Йорку. У червні була виставка в Муніципальному будинку, а 29 жовтня її персональна виставка експонувалася в барі „Клімат" на 77-ій вулиці.

Портрети С. Харченко – в русі. Це – зафіксована мить або великого емоційного піднесення („Скрипаль"), або спостереження, як портрет з чайками над океаном.

Кожна фотографія – настроєва, бо С. Харченко має відчуття кольору, а саме колір дає напругу та емоційний вплив на глядача. Абстрактні світлини цікаві в тоні. „Таймсcквер" вона вирішила в червоній тональності, яка передає характер та напругу цього місця, приморська кав'ярня – у холодній блакиті, бо це і є віддзеркаленням океану. Квітка кульбаби знята камерою зблизька, так що дає уявлення простору і створює враження космічности. Світлина підсилена білоблакитними тонами, що додають настрою та характеру.

Закони „біосу" однакові для всіх:
народження, страждання й смерть,
Що лишиться по мені: попіл слів моїх,
Що лишиться по нас:
з кісток трава зросте, –

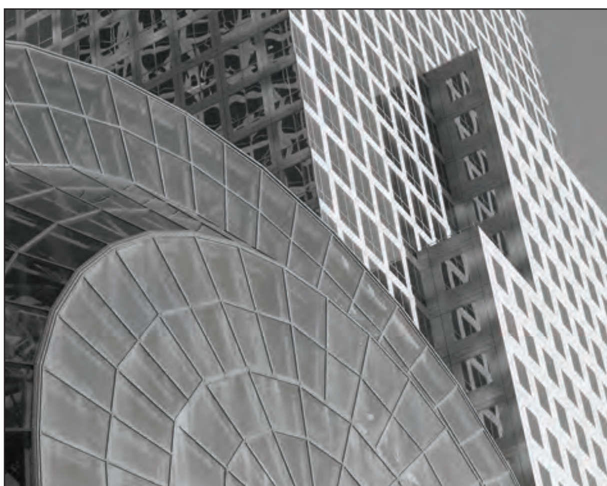
писав у 1935 році Богдан-Ігор Антонич.

Кожна творчість – це мить. Світлини С. Харченко – це мить життя Ню-Йорку у 2011 році. І кожна мить – залишиться...

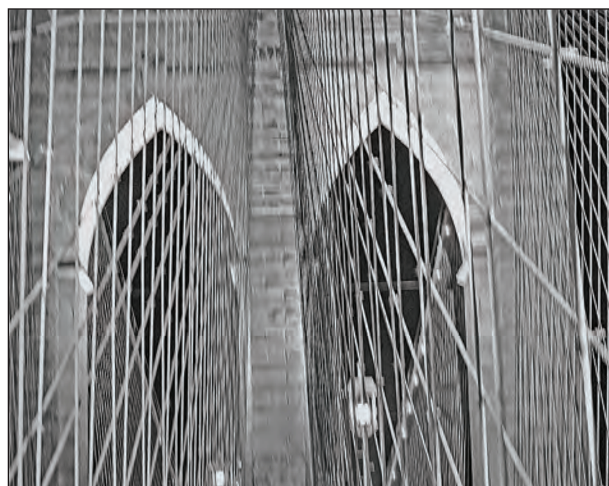
Стефанія Гнатенко

Стефанія Харченко. „Паркові квіти".

Стефанія Харченко. „Зимовий сад".

Стефанія Харченко. „Арки Бруклинського мосту".

Стефанія Харченко. „Арка в парку Вашинґтона".

НОВІ ВИДАННЯ

Обірване коріння нації...

Михайло Герець

В 2011 році в Києві, у видавництві ім. Олени Теліги вийшла книга Андрія Бондарчука „Обірване коріння Нації – Волинська Хрестоматія". Книга ця появилась завдяки сприянню Дослідної фундації ім. О. Ольжича в США. Книга присвячена подіям на Волинському Поліссі в кінці Другої світової війни та повторній окупації тих теренів комуно-московським режимом.

Задум написання цієї праці був зовсім випадковим. До А. Бондарчука звернувся приятель колишнього вояка і пропаґандиста Української Повстанської Армії Юхима Міщука, щоб він оцінив спогади упіста та допоміг їх видати. Спогади виявились настільки цікавими, що протягом наступних трьох років автор вивчав події того періоду.

Вислідом цих пошуків є фундаментальна праця з поданими в ній кількома сотнями документів, свідченнями людей з різними поглядами і долями, архівними даними, протоколами слідчих, „зізнаннями" засуджених тощо. Всі описані події роблять книгу А. Бондарчука цікавішою за придумані дективи, а головне – правдивою.

В книзі описані різні засоби боротьби комуно-російського режиму з УПА, яка, не маючи зовнішньої підтримки від будь-кого, продовжувала боротьбу ціле десятиліття після закінчення Другої світової війни. У боротьбу з УПА були кинуті не тільки дивізії внутрішніх військ, винищувальні загони „істребків", а й були застосовані провокації та терор проти мирного населення, де діяла УПА.

Ще в червні 1945 року на території Волині діло 33 спеціяльні групи – „псевдобоївок УПА", завданням яких було – тероризуючи населення, підірвати довір'я селян до УПА. Злочинну діяність цих псевдобоївок ще й досі використовують комуністи та промосковська Партія Реґіонів, щоб не визнати УПА воюючою стороною та щоб не зрівняти їх з привілеями ветеранів совєтської армії, енкаведистів та інших провокаторів, які боролись проти УПА та інтересів українського народу.

Далі йшли більш відомі засоби совєтської влади – заслання запідозрілих прихильників УПА в Сибір, а коли й це не помогло, вона вдалась до нечуваних засобів боротьби – знищення населених пунктів, де упісти знаходили підтримку. В такий спосіб були знесені з лиця землі села Грива, Камінь-Каширського району, Суб'ятин, Маневицького району, Вовчак, Турійського району, та 1,109 хиторів північної Волині, в яких упісти знаходили підтримку, харчування і відпочинок. Населення ліквідованих населених пунктів було вивезено в Сибір, або – в кращому випадку – в східні області України. Знищення населених пунктів України є не що інше, як підірвання коріння нації, що і дало назву цій праці.

Вивчаючи трагічні сторінки Волині та усвідомлюючи реальний факт, що пересічний громадянин починає забувати злочини більшовизму, автор вирішив показати, де є корінь зла. В першій частині книги, на основі маловідомих фактів і документів, він розкрив усі попередні витоки зла, які призвели до трагедії не тільки згаданих сіл і хуторів, а в усього народу.

В розділ „Розповідають документи" (на жаль, мовою ориґіналу – російською), представлено переддень та перебіг Другої світової війни. Не дивлячись на чисельну і технологічну перевагу совєтської армії, в перших днях війни ця армія скрахувала під ударами німецької армії, бо нею керували нездари – політруки Сталіна. За цей провал ні Сталін, ні його військові ставленики не взяли на себе відповідальність. Натомість два місяці після початку війни видали наказ ч. 270, підписаний Сталіним та іншими членами Політбюро, в якому, між іншим, говориться: „... Родин червоноармійців, які здалися в полон, позбавити державної підтримки і допомоги...". А вже 12 вересня були створені загороджувані загони „СМЕРШ" – одна рота на стрілецький полк, – завданням яких було, не зважаючи на обставини, зустрічати прицільним вог-

(Закінчення на стор. 21)

Привітаймо новий підручник української мови для неукраїнців

НЮ-ЙОРК. – При кінці серпня цього року ню-йоркське видавництво „Гіпокрін Букс" (Hippocrene Books Ltd.) опублікувало підручник „Українська для початківців" (Beginner's Ukrainian), призначений як для студентів університетів, так і самоуків по всьому світі. Його автор, викладач Колюмбійського університету Юрій Шевчук, у 1986 році захистив кандидатську дисертацію з германської філології у Київському державному університеті. У 1990-2010 роках спочатку викладав, а згодом і координував всю програму з української мови у Літній школі Гарвардського університету. З 2004 року він працює лектором української мови та культури у Департаменті славістики Колюмбійського університету у Ню-Йорку.

„Beginner's Ukrainian"стала підсумком понад 20 років викладацької праці автора в Гарварді та Колюмбійському університеті і першою публікацією книжкового формату, створеною у наймолодшій в Північній Америці програмі українських студій.

Цей підручник є новаторською працею у цілій низці аспектів. В ньому використано найефективніші методики викладання чужих мов, опрацьовані Американською радою навчання чужинським мовам.

У поданні ретельно дозованого матеріялу наголос, що традиційно робився на граматиці, тепер переноситься на розмову українською мовою з перших же сторінок, як стратегічну мету для кожного, хто користується підручником. 90 відс. усіх завдань є інтерактивні і передбачають інтенсивну мовну взаємодію між студентами, якщо це група, чи студентом і віртуальним партнером, якщо це індивідуальний самоук.

Вперше в практиці видання аналогічних посібників з української мови цей підручник має інтернет-сторінку (www.hippocrenebooks.com/beginnersukrainian/index.html). На ній розміщені всі інтерактивні вправи, які можна не лише прослуховувати, але, спираючися на які, можна розмовляти чи взаємодіяти з віртуальними партнерами, дикторами, що за особливостями своєї вимови, представляють як центральну, так і західньоукраїнську літературні норми.

Підручник складається з 15 лекцій. Три перші навчають української абетці, засадам читання, письма та літературної вимови. У решті 12 лекціях студенти навчаються говорити на найпоширеніші теми щоденного побуту та водночас засвоюють засади української граматики, в тім – всі відмінки, головні часові та аспектуальні форми дієслова, ступені порівняння прикметників та прислівників, словом, набувають солідну граматичну базу для дальшого засвоєння мови на середньому й поглибленому рівнях.

Ще одна новинка – в тім, що кожна без винятку лекція має завдання для україномовної міжнародної мережі. Головні правила граматики також виведені при кінці книжки у таблицях. Користувачам без мовного вишколу і досвіду вивчення іншим мов у пригоді стане словничок головних лінґвістичних термінів.

Швидкий пошук потрібної теми дозволяє предметний показник. Великою і безпрецедентною перевагою цього над усіма попередніми підручниками з української як чужої мови є словник, написаний у форматі навчального словника українсько-англійського та англо-українського. Він включає найчастотніший лексичний мінімум і, крім найуживаніших значень слова, подає найскладніші його форми: чергування голосних у корені (ніс - носа), зміни приголосних в основі (рука - у руці), на простих прикладах демонструє, як правильно вживати слово.

Хоч першим адресатом цієї книжки є початківці, її максимально спрощена побудова і логічна схема робить „Українську для початківців" неперевершено ужитковим довідником з граматики і частотного словника для студентів середнього й поглибленого рівнів.

Ця великого формату (8.5 на 11 інчів) книжка багато і з гумором

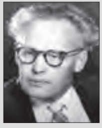

ілюстрована. Вона розрахована не лише на студентів англомовних країн, але й може стати у великій пригоді чужоземцям, що навчаються в університетах України.

До сих пір всі без винятку подібні посібники виходили у видавництвах академічних, а тому поширювалися обмежено та коштували дорого – десь 50-80 дол. „Beginner's Ukrainian" Ю. Шевчука – це перший підручник з української мови, що публікується комерційним видавництвом із справді ґльобальною мережею реалізації, ще й за дуже приступну ціну в 35 дол, а за знижкою на сайті amazon.com – 23 дол. „Гіпокрін Букс" видає підручники та словники для принаймні 120 мов світу і є добре знаним для кожного на Заході, хто вивчає мови.

Вихід друком „Української для початківців" Ю. Шевчука підносить на якісно новий рівень викладання української мови як чужоземної.

Програма українських студій Колюмбійського університету

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Листопад 2011 року, ч. 135

Віталій Бендер – про „Огненне коло" Івана Багряного

Віталій Бендер – письменник, журналіст та політично-громадський діяч – народився 5 січня 1923 року в селищі-станції Слов'яносербська, яка від 1936 року є в Луганській області на Донбасі.

Помер передчасно 30 жовтня 1991 року від серцевого удару в Лондоні, Англія.

Ще перед початком Другої світової війни він закінчив школу і почав навчатися в педагогічному інституті, але влітку 1941 року був покликаний в Червону армію. На фронті був двічі поранений, а пізніше потрапив у німецький полон і зголосився разом з багатьма українцями до дивізії „Галичина". В дивізії був до кінця війни й потрапив в англійський полон, з якого його випущено на волю щойно 1949 року.

Про своє перебування в Червоній армії написав книгу „Фронтовими дорогами", яка вийшла друком 1987 року, а про своє перебування в дивізії „Галичина" розповів в книзі „Марш молодости".

Присвятив він цю книгу „Близьким і далеким землякам, стрільцям і старшинам 31-го полку, що впали на непривітних горбах під Штраденом". Розпочав писати цю книгу В. Бендер 1949 року, а закінчив 1953 року – тоді, як Іван Багряний видав свою книгу-повість „Огненне коло" про бій дивізії „Галичина" з набагато чисельнішими радянськими військами. Ця книга є частиною четвертого тому роману „Маруся Богуславка".

І. Багряний не був вояком і бою під Бродами не бачив. В кінці книги „Огненне коло" він пише до читачів 1953 року:

„Пропонуючи цю книгу твоїй увазі, я знаю, що вона не є цілком досконала. Але коли б було легко писати досконалі літературні твори, то ми мали б давно книги на всі теми з часів визвольної боротьби – і про Крути, й про Базар, і про Зимові походи, і про Петлюру, й про Коновальця, й про нашу партизанську боротьбу, і про Броди.

Одначе, ми книг на ці теми не маємо, і то не тільки досконалих, а взагалі ніяких. Ця книга є спробою підняти одну з найтяжчих тем з усієї нашої визвольної боротьби, а саме – тему про трагедію під Бродами. Працюючи над нею, я все тішив себе думкою, що вона не буде залишена читачами без уваги.

Успішність бо праці письменника великою мірою залежить від моральної підтримки й зрозуміння його читачами. Віддаючи тепер цю книгу на твій суд, читачу, автор звертається до тебе з маленьким проханням, а саме: прочитавши книгу, зроби свої зауваги до неї, занотуй думки й пошли їх авторові на адресу видавництва. Це буде потрібне авторові при дальшій праці над темою про Броди та приготуванні книги до другого видання".

На це звернення І. Багряного відгукнувся В. Бендер своїм коротким листом з 5 серпня 1953 року з Лондону, Англія, який друкуємо нижче.

Олекса Коновал

В. Шановний Іван Павлович!

Прочитав я „запоєм" Ваше „Огненне коло" і, [мушу] признатись, не маю до чого „причепитись". Твір швидкий і, якщо колись Батьківщина залопотить Волею, „Огненне коло", безсумнівно, стане одною з перших постановок кмітливого кінорежисера, такого, що кохається у військовій тематиці.

Мушу сказати, що Ви справжній майстер у розгортанні трагедії, не тільки під Бродами, а взагалі у викладанні трагедії людини.

Навіть найсірішому читачеві чергування речей в немилосердному потоці вогню, що заливає спочатку дивізію як цілу формацію, далі окремий полк, тоді батальйон, опісля батарею, за тим гурт десперадників і в кінці самого Петра, мусить нашіптувати почуття жалю і співчуття до героїв твору та бажання бачити їх цілими і перемагаючими.

Та зараз отут читач і стає приголомшений новими і новими несподіванками, що, наперекір його бажанню, густішають на кожній новій сторінці. Тут повстає „кляш" (принаймні так було зі мною) між бажанням читача і інтенцією автора і цікавість за дальший хід розповіді заливає всю свідомість, як міцний алькоголь. Воістину, наступає читання „запоєм". Ви знаєте, який з мене критик – ніякий. Але буду сподіватись, що в цих кількох лінійках мені вдалось викласти зараз те, що я думав.

Стрів я кілька слів з „общепонятного", але думаю, що вони були Вами вжиті з ціллю надати їм повного громадянства в нашій мові, як це, зрештою, роблять росіяни у відношенні до нашої мови.

Помиляюся? Але я прирівнював „крепкий" (у Вас) до „міцний" (мало б бути укр. рівнозначником) і тоді перечитував ціле речення з „міцним". Ефект тратився. Маю на думці фонетичний ефект. Те саме й з другими словами. Це я так, між іншим. Не все ж фаховим критикам розпинати наших письменників. Мусить же і лояльний читач висказати своїх пару слів.

Мене дивує Ваша поінформованість щодо подій під Бродами. Дістаєш таке враження, ніби Ви самі були дивізіонером. Якщо Вашим джерелом були лише архіви (хоч тяжко повірити в існування таких), тоді Ви дійсно надали з успіхом сухій хронології живих барв.

Якщо Вашими інформаторами були самі учасники битви, тоді треба б кинути по комплімenту й на їхню адресу за їхню добру волю.

Ага, ще одно. З кількох Ваших описів совєтського танка „Т-34" виносиш враження, що танк – тяжкий і масивний. Насправді „КВ-1" і „КВ-2" були багато більші, ніж „Т-34", а модель „Сталін" перевищував навіть перших. „Т-34", і трішки більший за нього „За родіну", належали до, я б сказав, легкосередньої ваги.

Бажаючи Вам всього найкращого та здоров'я на довгі роки, відданий Вам

Віталій Бендер

Від редакції: у листі В. Бендера слід уточнити, що танк „Сталін" насправді мав назву „ІС" („ІС-1", „ІС-2"), а танк, який назвали танком „За родіну" – це був КВ-3 (було випущено лише одну машину, знищену в 1941 році). Усі 334 танки „КВ-2" були втрачені теж в 1941 році.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на видання книги „З душі і серця" у видавництві „Бористен" в Дніпропетровську: 2,000 дол. – **Фундація Українського геноциду з Чикаґо** та 100 дол. – **Валентина Чудовська.**

На видання книги Івана Дзюби прислали пожертви: 400 дол. – **Святослав Боженко** та 100 дол. – **Марія Малий**.

На інші цілі прислали по 100 дол. – **Петро Гурський** (з них по 50 дол. – на створення фільму „Чорний ворон" та видання книги І. Дзюби) та **Ірина Смик-Бікерстаф**; 75 дол. – **Петро Китастий** (з них 25 дол. – на прес-фонд „Бористену", а решту – на інші цілі Фундації); 60 дол. – **Оксана Маковець;** по 40 дол. – **Уляна Антоненко** і **Євдокія Ткачук** – обидві в пам'ять Оксани Борути.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати пресовим органам та видавництвам України, сиротам, студентам, бібліотекам, університетам.

Одночасно пригадуємо, що Фундація ім. І. Багряного є представником газети „Літературна Україна" (річна передплата 152 дол.), журналів „Універсум" (50 дол.), „Бористен" (50 дол.) та „Березіль" в Харкові (60 дол.). Передплату можна вислати на адресу Фундації.

Пригадуємо, що банк за розмін чеків, присланих Фундації з Канади чи інших країн, виписаних навіть в доларах США, бере 15 дол. за чеки з Канади, а з інших країн - 30 дол. Тому просимо присилати членські внески, гроші на придбання книжки чи пожертви з Канади чи інших країн з використанням мані-ордерів або через „Вестерн Юніон" в доларах США.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, IL 60005 USA.
Сторінку редагує Олексій Коновал.

Пам'ятник жертвам Голодомору

Загальний вигляд пам'ятника в Миргороді.

31 липня, в Миргороді, на Полтавщині, освячено пам'ятник особам, що померли від Голодомору в 1932-1933 роках в Україні. Пам'ятник поставлено біля залізниці, бо в той час багато людей, які не мали що їсти, намагалися поїхати поїздом в Росію, де не було голоду. Вони померли на станції та в її околицях. Трупи померлих викидали в рови обіч залізниці. Чимало трупів знімали з поїздів в Миргороді, а вночі їх викидали в глибокі ями обіч залізних колій.

Про встановлення пам'ятника подбала громадська організація Миргороду „Хартія пам'яти", яку очолює Андрій Левченко. Архітектором є Руслана Кисіль, а скульпторами – Микола і Андрій Посполітаки з Полтави. Вони створили постать жінки з широко розведеними руками, яка з приреченим поглядом звертається в небо, шукаючи у Всевишнього порятунку від людської сваволі і беззаконня.

У підніжжі пам'ятника написано: „Світлій пам'яті жертв великого Голодомору, створеного комуністичним режимом 1932-1933 років на Миргородщині присвячується".

Громадська організація також видала невеличку брошурку, в якій подаються короткі свідчення осіб, що пережили Голодомор, й бачили, як викидали тіла мертвих в рови. Також подано список сіл Миргородщини й списки осіб в тих селах, що померли в тих роках з голоду. Є також список осіб Миргородщини, що склали пожертву.

Фундація ім. Івана Багряного в 2008-2001 роках вислала в Миргород на побудову пам'ятника 15,345 дол. Сестрицтво св. Софії Української православної церкви св. Андрія з Вашінґтону прислало 5,500 дол., з них 3,000 дол. пожертвувала Ада Кулик.

СПОРТ

Перемога і нічия „Чорноморської Січі"

„Чорноморська Січ" – „Лайонс Леджент", СК –	2:0
„Чорноморська Січ" – „Польонія", Валінґтон –	1:1

Продовжується чемпіонат супер-дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" Ню-Джерзі. Супер-дивізію в цьому сезоні поділили на дві рівнорядні групи – „Північ" і „Південь" – по шість клюбів в кожній.

Дружина „Чорноморської Січі" була приділена до північної групи, в якій, крім неї, були команди „Портуґіз", Нюарк, „Лайонс Леджент", „Польонія", Валінґтон, „Гоу Сакер" і „Айкон", СК.

У дві останні неділі „Ч. Січ" провела два чергових змагання чемпіонату, в яких здобула чотири точки.

18 жовтня „січовики" приймали у себе португальський клюб, який виступає під назвою „Ден оф Лайонс Леджент". Португальці посідали в табелі друге місце. В зустрічі вони показали гру на вищому технічному рівні, гідну своєї позиції, але цим разом натрапили на рівнорядного суперника.

Футболісти „Ч. Січі" відзначалися швидкістю, завдяки чому мали в цій зустрічі перевагу. Обидва переможні ґолі для господарів здобув Дмитро Терещук на 40-ій і 65-ій хвилинах гри.

23 жовтня на виїзді в Вудбриджі „Ч. Січ" зустріла сильного суперника – команду „Польонія", Валінґтон.

В минулому тут був польський клюб „Краковія", до якого приєдналася „Вісла" з Пасейку, і разом вони утворили досить сильну дружину.

Змагання дещо нагадували минулу зустріч „січовиків" з португальцями, одначе, в „Польонії" було більше досвідчених футболістів. Рахунок відкрили господарі з вільного стрілу через стінку січовиків.

Цей ґоль утримував перевагу до кінця фази зустрічі, коли на 79-ій хвилині після вдалого „рейду" на ворота „Польонії" Андрій Галь несподівано для суперників послав м'яч в сітку воріт – 1:1.

Маючи 10 точок, „Ч. Січ" посідає місце в першій трійці табелі північної групи Супер-дивізії.

Склад „Ч. Січі": Олександер МакДоналд, Андрій Кудрик, Стефан Колодій, Андрій Панас, Марко Гординський, Микола Куцина, Д. Терещук, Данило Левицький, Роман Палилик, Анатолій Сен, Роман Табачук, А. Галь, Салим Кудрі. Тренер – Богдан Куцина, управитель дружини – Микола Гординський.

Омелян Твардовський

Обірване...

(Закінчення зі стор. 18)

нем відступаючих совєтських вояків.

Ці факти нам на Заході були відомі, одначе, більшість наших земляків в Україні про ці факти довідаються вперше.

В кінці книжки є вміщені інтерв’ю автора з людьми, які втілювали в життя політику КПРС-КҐБ. Їхня теперішня оцінка минулого є цікава, і одну з них варто повторити. Колишній полковник КҐБ Георгій Санніков, учасник боїв з ОУН і УПА, в спогадах зазначає: „Що змушувало оунівців майже ніколи не здаватись? Що змушувало їх гинути з піснею „Ще не вмерла Україна?“ – Мабуть, полковник КҐБ ніколи не чув про таке поняття, як любов до батьківщини...

В цілому книга цікаво написана, одначе, її треба вдумливо читати (і не перед сном!). В книзі згадані події, які я особисто пережив. До таких належить знищення мого рідного села Люб’язь, швидше за все – скоординованою акцією німців і червоних партизанів. Протягом трьох днів два німецькі літаки бомбардували село і знищили більшість його забудівель. А опісля прийшли вночі червоні партизани і спалили все, що лишилось після бомбардування.

Будучи ще в підпіллі, мені і братові доводилось ночувати всюду, тільки не вдома. Одну ніч ми ночували в сусідньому селі Лахвичі, яке було прихильне до УПА. Саме в цю ніч на село напали червоні партизани, запалили село, без розбору стріляли у всіх, хто рятувався з запалених хат, також у жінок і дітей. Грабували все, що бачили, включно з кіньми і худобою. Жертвою того нападу була трирічна дівчинка Надя Хвесік, якій прострелили праву руку та яка залишилась калікою на ціле життя. Вона проживає тепер в Рочестері, Ню-Йорк.

І в кінці в списку зліквідованих хуторів Любешівського району знаходжу наш хутір Дубища, куди ми були перебрались з села Люб’язь під час війни.

В книзі описано багато подій, актів тероризму, як зі сторони німецьких, так і совєтських окупантів, які неухильно пішли б в забуття. Треба бути вдячним Андрієві Бондарчукові, депутатові Верховної Ради 1-го скликання, яка проголосила Незалежність України, що він ці факти врятував від забуття. А спеціяльно тепер, коли Президент України Віктор Янукович у його слові з нагоди 20-ліття Незалежности України ні словом не згадав про боротьбу УПА за цю незалежність.

Книга була двічі успішно презентована в Луцьку, де виступали волинські вчені, відомі громадські діячі, колишні політв’язні та уродженці поліських сіл, які зникли з карти Волині. Книгу поширює автор по районних та міських бібліотеках Волині, та як він пише в листі, книга ця буде презентована по районах, а також на цвинтарі села Грива, куди щороку на храмове свято з’їжджаються колишні жителі села та їхні нащадки.

Дирекція і Управа Дослідної Фундації ім. О. Ольжича вдоволені тим, що вони допомагають зберігати історичну пам’ять населення Полісся, Волині та зрештою – і цілої України.

Книга Андрія Бондарчука „Обірване Коріння Нації – Волинська Хрестоматія“ має 830 сторінок в твердій управі. Ціна книжки, разом з пересилкою в США – 30 дол. Ціна книжки в інших країнах – 25 дол. плюс кошти пересилання. Книжку можна набути, виставляючи чека на Olzhych Research Foundation, Inc. та висилаючи замовлення на адресу: Olzhych Research Foundation Inc.; c/o Michael Heretz, 95 Orient Way, Apt. 4F, Rutherford, NJ 07070.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, жовтень 2011 р.

100 дол.	Мулак-Яцківський А.	Los Angeles, CA
	Крислаті Дозя і Зенон	Cleveland, OH
	Томоруґи Марія і Ярослав	Clark, NJ
55	Ковалюк Маркіян	Orleans, ON, Canada
	Мацкін Михайло	San Diego, CA
50	Дейчаківські Ірина і Юрій	North Potomac, MD
	Самотулка Дарія з подякою Неонілі й Тарасові Соханам	Hilllsborough, NJ
45	Качарай Анна	New York, NY
	Маців Христина	Des-Ormeaux, QC, Canada
	Макар-Лавді С.	Brooklyn, NY
	Слободинські Наталія і Михайло	Parrish, FL
40	Йовик Надія	Ridgefield, CT
35	Дзьоба Павло	Montreal, QC, Canada
	Кибузинський Юрій	Gaithersburg, MD
	Мадея Осип	Daytona Beach, FL
30	Козак Лідія	North Port, FL
25	Андрушко Роман	Park Ridge, IL
	Безубяк Анастазія	North Fort Myers, FL
	Ґлух Тереза	W. Hartford, CT
	Наливайко Мирослава	North Port, FL
20	Бандура Зенон	Montreal, QC, Canada
	Феш Михайло	Tucson, AZ
	Калиновський Олександер	Fredericksburg, VA
	Король Анна	Oshawa, ON, Canada
	Куляс Мирон	La Grange, IL
	Кульчицький Володимир	Lorain, OH
20 дол.	Кузишини Оксана і Богдан	Fords, NJ
	Лаба Орися	Middle Village, NY
	Орел Тарас	North Bergen, NJ
	Суховерський Г.	Wilmington, DE
	Заковоротний Іван	Oxford, CT
17	Ковалевський Микола	Tiffin, OH
15	Богонович Роман	Kerhonkson, NY
	Денисенко Люба	New York, NY
	Гноєва Марія	Minneapolis, MN
	Клапіщак Наталія	Long Valley, NJ
	Клюфас Зоряна	Highland Park, NJ
	Кокольський Роман	Sicklerville, NJ
	Полець Олександер	St.Anthony, MN
	Поповський Остап	Cohoes, NY
10	Білан Василь	Rochester, NY
	Бучинська Катерина	Southport, NC
	Дейчаківська Надія	Brecksville, OH
	Галушка Корнило	Perth Amboy, NJ
	Гуцуляк Олександра	Baltimore, MD
	Крищталович Ярослава	Cleveland, OH
	Криворучко Анатолій	Ottawa, ON, Canada
	Обущак Віра	Philadelphia, PA
	Пизь Теодор	Irvington, NJ
	Рішко Ірина	Bridgewater, NJ
	Рудик Стефанія	Long Island City, NY
	Семеняки Надія і Микола	New Berlin, WI
	Семків Ярослав	Boiling Springs, PA
	Сідоров Іван	Beacon Falls, CT
	Волошини Марія і Григорій	Forest Hills, NY
10 дол. 5	Бакер Люба	Youngstown, OH
	Бараник Іван	Johnson City, NY
	Будний Олекса	Washington, DC
	Харків Олександер	Philadelphia, PA
	Добровольська Лідія	Brighton, MI
	Фльорчук Олександра	Warren, MI
	Громницька Евгенія	Minneapolis, MN
	Гринчишин Василь	Webster, NY
	Гидзік Мирон	Parlin, NJ
	Клос Надія	Melrose Park, PA
	Котиси Ліліяна і Богдан	Kendall Park, NJ
	Мартинюк Ігор	Kent, WA
	Марушка Микола	Chicago, IL
	Мніщенко Марія	Union, NJ
	Москаль Теодор	Clifton, NJ
	Паплик Іван	Parma, OH
	Піх Василь	Astoria, NY
	Слук Микола	Sloan, NY
	Стельмахи Оксана і Зеновій	Livonia, MI
	Васильків Йосиф	Clifton, NJ
	Вирста Анна	Philadelphia, PA
	Заяць Роман	Chicago, IL
	Разом:	**1,582.00 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.

Відійшла у вічність Іванна Луцишин

У Філядельфії 3 жовтня відійшла у вічність св. п. Іванка Луцишин. Вона народилася 17 грудня 1930 року в селі Бережниця, Самбірського району, Львівської області.

Початкову освіту здобула в Бережниці, середню почала в Самборі, а закінчила в Байройті, Німеччина, в 1949 році ґімназійною матурою.

Під час Другої світової війни І. Луцишин виїхала з родичами до Німеччини в 1944 році, а в 1950 році – до Філядельфії. В 1954 році І. Луцишин вийшла заміж за Юрія Луцишина. У них народилися син Юрій і дочка Наталка.

Крім родинних обов'язків, І. Луцишин була активною в Українській федерації Америки, Товаристві українських сеньйорів, церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз-Парку, біля Філядельфії.

І. Луцишин славилася своєю кухонною продукцією: тортами та іншими делікатесними виробами. Майже не було хрестин, весіль, днів народження та інших подій у Філядельфії, на яких гості не милувалися б її кухонними творами.

Відійшла у вічність професійна кулінарка і громадська діячка залишаючи в глибокій скорботі

Св. п. Іванна Луцишин

дочку Наталку з чоловіком Міком і дітьми Миколаєм і Максимом, сина Юрія з дружиною Катариною і дітьми Лорою і Лукою, та сестру Дарію Федак з сином Богданом і дочкою Анітою, ближчу і дальшу родину в Америці і Україні.

Хай американська земля буде їй легкою, а пам'ять про неї – вічною!

Методій Борецький

У глибокому смутку повідомляємо, що 21 жовтня 2011 р. упокоївся в Бозі, після довгої боротьби проти недуги синдрому Лю Геріґа (ALS)

св. п.

РІЧАРД ВІТАНТАС ЛЕҐЕЦКІС

Науковець - Океанограф
нар. 28 січня 1941 р. у м. Паневазис, Литва.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 29 жовтня 2011 р. в церкві Св. Трійці в Сілвер Спрінґ, МД.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – МАРТА ГУЛЕЙ-ЛЕҐЕЦКІС
дочки – АЛІНА РАССЕЛЛ з мужем ДЖОНОМ
– ВАНЕСА ЯРИМОВИЧ з мужем ОЛЕКСАНДРОМ
внуки – ДЖЕК і ЕЛЛА РАССЕЛ
– ЮСТИНА і ЛЕВ ЯРИМОВИЧ
сестра – РЕҐІНА ОСТАПАС з родиною
кузин – СТЕПАН ОЛІЙНИК
та ближча і дальша родина в Литві, Україні і діяспорі.

Вічна Йому пам'ять!

Родина просить в пам'ять Покійного замість квітів складати пожертви на:
- ALS Association, www.alsa.org/donate, 7507 Standish Place, Rockville, MD 20856, and/or
- Montgomery Hospice, www.montgomeryhospice.org 1355 Pickard Drive, Suite 100, Rockville, MD 20850.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками: VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими, що 22 жовтня 2011 р. на 90-му році життя відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ і ВУЙКО

св. п.

МИКОЛА ЛЮШНЯК

нар. 29 серпня 1921 р. в Бережанах, Україна.

Похорон відбувся 28 жовтня з катедри св. о. Миколая в Чикаґо, а відтак на цвинтар св. о. Миколая.

Горем прибиті:

дружина – ОЛЬГА
дочка – ІРЕНА з родиною
син – СТЕПАН з родиною
син – БОРИС з родиною
внуки – ХРИСТЯ, МАРТА, МИХАЙЛО МИКОЛА, ЛЯРИСА і СТЕФА
брат – ДМИТРО з родиною
та родина в Канаді і Україні.

Вічна Йому пам’ять!

...

Замість квітів у пам’ять Покійного просимо складати пожертви на фонд 75-ліття школи св. о. Миколая, 2200 W. Rice St., Chicago, IL 60622.

Ділимось сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 11 жовтня 2011 р. відійшов від нас дорогий і незабутній муж, батько, дідусь і прадідусь

св. п.

Микола Данилишин

нар. 22 серпня, 1925 р. в Лисятичах, Стрийського р-ну.

Похоронні відправи відбулися 15 жовтня 2011 р. в Катедрі св. Йосафата в Пармі.

В глибокому смутку залишились:

дружина - Анна
донька - Дарія Міськевич з мужем Ігорем
внуки - Ніколь Стрікленд з мужем Браєном
- Даріян Міськевич з дружиною Амандою
- Лорен Міськевич
правнуки - Тайлер Стрікленд
- Ізабела Стрікленд
- Брендон Стрікленд
шваґер - Михайло Дармохвал з дружиною Любою дітьми і внуками
та ближча і дальша родина в США й Україні.

Вічна Йому пам’ять!

У П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у Божу вічність нашого найдорожчого і незабутнього БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

БОРИСА ГЛОБИ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в четвер, 24 листопада 2011 р. о год. 8:30 ранку в церкві св. Тройці в Силвер Спрінґ, Мд.

Про молитви за душу Покійного просять:

син – АСКОЛЬД-БОРИС
доньки – НАТАЛІЯ з мужем МОДЕСТОМ ЗАХАРЧЕНКОМ
– ЗОРЕСЛАВА-ХРИСТИНА
– КСЕНЯ-ТЕТЯНА
внук – МОДЕСТ ЗАХАРЧЕНКО мол.
кума – ЛЮБА ЛЕВИЦЬКА

Ділимося сумною вісткою, що дня 25 жовтня 2011р. упокоївся в Бозі на 89-ому році життя наш найдорожчий Муж, Батько і Діді

св. п.

д-р. мед. ЯРОСЛАВ ПАНЧУК

народжений 8 червня 1923 р. в селі Монастирок пов. Радехів на Львівщині в учительській родині Гавриїла й Анастазії Панчуків.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – Ярослава з дому Слиж
доньки – Рута Ріпецька з чоловіком Андрієм
– Христина (Дюдя) Фединська з чоловіком Андрієм
внуки – Мая і Зоя Ріпецькі
– Михась і Олеся Фединські
шваґер – Володимир Слиж з дружиною Богданною та дітьми Марком, Адріяною і Юрієм з родинами
Стефані та Мишел (похресниця) – доньки покійного шваґра проф. Антона Слижа
шваґрові – д-р. Марія Фішер-Слиж
– Дарія Грицак Самотулка з дітьми Окою, Евгеном (похресником) і Мартою та внуками
родини – Бігун, Панчук, Мандрусяк, Салук.

Вічна Йому пам’ять!

ПАНАХУДУ відправив Преосвященний Владика Іннокентій Лотоцький, ЧСВВ та катедральні отці в п’ятницю, 28 жовтня. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 29 жовтня в Українській католицькій катедрі св. о. Миколая в Чикаґо, а відтак на цвинтарі св. о. Миколая.

Замість квітів родина просить жертвувати на:

St. Nicholas Ukrainian Catholic Cathedral, 2238 W. Rice, Chicago, IL 60622, Ukrainian Catholic University - UCEF 2247 W. Chicago, Chicago, IL 60622, Ukrainian Museum-Archives, 1202 Kenilworth, Cleveland, OH 44113.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісляевська • 973-292-9800 #3040 •* adukr@optonline.net

ЮРІЙ СИМЧИК
Професійний продавець забезпечення УНС
YURIY SYMCZYK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: symczyk@unamember.com

НІНА БІЛЬЧУК
Професійний продавець забезпечення УНС
NINA BILCHUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3025) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: bilchuk@unamember.com

Д-р Леся Зборовська Голуб, лікар психолог
для дітей, молоді і дорослих
лікування страху, депресії, проблем спілкування і поведінки.
622-624 Valley Rd., Suite 6A
Upper Montclair, NJ 07043 Tel.: (973) 655-9472
Н. Дж. ліцензія SI003562

"Знайди мене у цім шаленім світі
В ту мить, що вічністю стає
Знайди мене в осіннім верховитті
Знайди мене таку, яка я є.
І буду я пересипати ніжність
З осіннім листом у мою любов
І будеш ти пересипати ніжність
З осіннім листом у свою любов".
Українка, 53 роки, 5'8" ріст, шукає свою половину.
Тел.: (313) 289-9850

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES
1111 East Elizabeth Ave. Linden, New Jersey 07036
(908) 925-0717
PACKAGES TO UKRAINE
BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словакії.
Підбираємо пачки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Tall Free 1-800-965-7262

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P. O. Box 1028, New York, NY 10276

На продаж апартамент #32 в Українському селі у Сомерсет, Н. Дж. Одна спальня, вітальня, дек. Ціна $50,000 або інші пропозиції.
Тел.: (732) 991-1735 (мобільний)

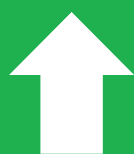
Жінка шукає працю в околиці Йонкерс по догляду за старшими людьми або дітьми.
Тел.: (586) 943-1559

ONLY 3 MONTHS

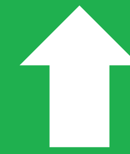
Open an account at

Ukrainian National

and earn 2.25% interest

***Offer valid from August 1, 2011 through October 31, 2011.** To qualify for the offer you must open a new savings account in any branch of the Ukrainian National Federal Credit Union and make a minimum deposit of $250.00 – maximum deposit of $1,000.00. The account must remain open for a minimum of twenty months. Within the next three months your adjustable Certificate of Deposit (CD) will be earning an interest rate of 2.25%. After the initial three months, the rate will adjust to 1.40% for the remaining seventeen months until maturity. At maturity, the CD will automatically transfer to the regular savings account. Early withdrawal penalty is ten months of interest due.

Worth checking out now!

866-859-5848 UkrNatFCU.org facebook.com/UkrNatFCU